Opłata pocztowa uiszczona ry załtem

Najer Folksblat

פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אומפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 245 (937 | Łódź, Sroda 27 Październ. 1926 | פירטער יאהרגאנג | לאדז, מיטוואך יט מרחשון תרפ"ז. | Nr. 245 (937

24-71 אדרעסע פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21. טעל. 24-71 || Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21. Tel. 24-71

גרויסע שניי-שטורעמס איבער אייראפא

איבערגעריסען דער שיף-פערקעהר צווישען פראנקרייך און ענגלאנד. — בעדייטענדע שאדענס אויף דער איטאליענישער ריוויערע.—אפגעשטעלט צוגען אין טשעכאסלאוואקיע. — פערפרייצונגען אין די קארפאטען.

ל א נ ד א ן, 26. (אטע) פון מאנטאג אן הערשען ביי די ברעגעס פון צפון-פראנקרייך און איבער'ן קאנאל לאמאנש מורא'דיגע שניי-שטורעמס, וועלכע האבען איבערגעריסען דעם שיף-פערקעהר. די טעמפעראטור איז געפאלען אויף 7 גראד. אין דער שיף „מאחריטאניא" האט געטראפען א דונער. מ'איז זעהר בעאומרוהיגט וועגען פיל פישער-שיפען, וואס האבען נישט בעוויזען זיך אהיים-צוקעהרען.

ר ו י ם, 26. (סס. טעל.) אין משך פון די לעצטע צוויי טעג האט זיך איבער די ברעגעס פון דער איטאליענישער ריוויערע אדורכגעטראגען א געוואלדיגער שטורם. פיל הייזער און באד-איינריכטונגען זענען פערניכטעט. די בולוואר'ס האבען אונטערשווענקט די פונדאמענטען פון די גרויסע האטעלען און אנגעמאכט גרויסע שאדענס. פון גאנץ איטאליען קומען אן ידיעות וועגען גרויסע שטורעמס און וואלקענבריכען.

פון ווענעדיג איז מען מודיע, אז צוליב'ן שטורם איז דער פלאץ פון הייליגען מארק און אלע נידריגע טיילען פון שטאדט פערגאסען מיט וואסער.

פ ר א ג, 26 (סס. טעל.) פון פערשידענע ערטער אין טשעכאסלאוואקיען איז מען מודיע וועגען שניי-שטורעמס. נעבען אלאמוניעץ איז א קוריער-צוג שטעהן געבליבען אין טיפען שניי. האמבולבע איז געשעהן מיט א רעטונגס-צוג. די טעלעפאן-פערבינדונג מיט קראקא איז איבערגעריסען.

ל ע מ ב ע ר ג, 26 (טעלעפאניש) צוליב די אונאויפהערליכע רעגענס האט זיך אויפגעהויבען דאס וואסער פון טייך סאן. אין פשעמישלער פאוויאט האט דאס וואסער פערפלייצט א גרויסען שטח לאנד. אונטער פשעמישל איז דאס וואסער ארויס פון די ברעגעס און מיטגעריסען פיל הייזער. די מיליטער-באראקען געפינען זיך אונטער'ן וואסער.

עהנליכע ידיעות קומען אן פון א רייה אנדערע געגענדען אין די קארפאטען.

מ'רופט צו באיקאטירען יודען.

דעלעגאציע פון קליינהענדלער אין בילדונגס-מיניסטעריום.

וו א ר ש א, 26 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) וויצע-מיניסטער פאר בילדונגס-ענינים גאיטשאק האט היינט אויפגענומען א דעלעגאציע פון יודישע קליינהענדלער, וועלכע האבען זיך בעקלאגט, אז אין די שולען אויף דער פראווינץ ווערט געפיהרט אן אגיטאציע נישט צו קויפען ביי יודען. די דעלעגאציע האט אנגעוויזען, אז למשל אין סארנע אגיטירט דער ארטיגער קשיאנדז צו באיקאטירען יודען, דאס זעלבע אין אנדערע ערטער.

דער וויצע-מיניסטער האט צוגעזאגט די זאך אויסצופארשען.

וואס טוט מען מיט די פריירענקער?

וועגדונג פון דער יודישער קהלה אין ווארשא.

וו א ר ש א, 26 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט). די לעצטע צייט ווענדען זיך פיל מענשען צו דער יודישער קהלה אין ווארשא מיט דער ביטע אויסצושרייבען זיי פון דער יודישער געמיינדע, ווייל זיי זענען פריידענקער.

די קהלה-פערוואלטונג האט זיך אין צוזאמענהאנג דערמיט געווענדעט צום רעגירונגס-קאמיסאר און אנגעוויזען, אז אזא פארם פון ארויסטרעטען פון דער געמיינדע איז נישט יורידיש, ווייל קיין גמינע פון פריידענקער עקזיסטירט נאך נישט.

די אש פון סוחר וויזעל נאך נישט בעגראבען.

וו א ר ש א, 26 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) דער אינצידענט מיט דער אש פון פערשטארבענעם סוחר וויזעל איז נאך נישט ערלעדיגט. די אש געפינט זיך נאך אין דער וואוינונג פון פערשטארבענעם און ביי דער אש-א ורנע ברענען ליכט. די פריינד פון פערשטארבענעם בעמיהען זיך, אז ס'זאל פארקומען א ספעציעלע זיצונג פון ראבינאט צו רעווידירען די פראגע וועגען ברענגען צו קבורה די אש.

אין א געשפרעך מיט איינעם פון די רבנים האט דער רעגירונגס-קאמיסאר ערקלערט, אז ער האט נישט בדעה זיך צו מישען אין די אינערליכע ענינים פון ראבינאט, ער וויל אפילו בייוואוינען די זיצונג, כדי צו פועל'ען, אז די אש זאל געבראכט ווערען צו קבורה.

„פילסודסקי — קעניג פון פוילען".

ל א נ ד א ן, 26 (ספעצ. טעל.) אין „טיימס" איז אפגעדרוקט א ידיעה פון ווארשא, אז מארשאל פילסודסקי האט בדעה זיך צו פראקלאמירען אלס קעניג פון פוילען.

סינדיקאט פאר אייער-עקספארט.

וו א ר ש א, 26 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) אין די קאלא-קרייזען שמועסט מען, אז די רעגירונג האט בדעה איבערצוגעבען דעם אייער-עקספארט צו א סינדיקאט, אזוי ווי דאס איז געווען מיט'ן חזיר-האר-עקספארט. דאס וואלט געווען א גרויסער קלאפ פאר דעם יודישען אייער-מסחר.

וואהלען צו דער ווארשאווער קראנקען-קאסע.

וו א ר ש א, 26 (טעלעפאניש) צו די וואהלען אין דער ווארשאווער קראנקען-קאסע זענען איינגעטראגען געווארען 11 ליסטעס. דערונטער 4 יודישע: פון לינקע און רעכטע פועלי-ציון, בונד און פא"י.

בריאן מסכים מיט דער יוד. קאלאניזאציע אין סיריען.

פ א ר י ז, 26 (סס. טעל.) דער פראנצויזישער אויסערן-מיניסטער בריאן האט אויפגענומען דעם פארזיצער פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע פראפ. וויצמאן און דעם לידער פון די פראנצויזישע סאציאליסטען לעאן בלום.

בריאן האט אויסגעדריקט זיינע סימפאטיעס פאר דער יודישער נאציאנאלער היים אין ארץ-ישראל און האט מסכים געווען מיט'ן פארשלאג פון פראפ. וויצמאן צו קאלאניזירען יודען אין סיריען.

דערהאלטען די לעגאליזאציע פון דער ציוניסטישער פארטיי.

וו א ר ש א, 26 (טעלעפאניש פון אונזער קארעספאנדענט) דער פארזיצער פון ציוניסטישען צ. ק. ה' לעווייטע האט דערהאלטען פון רעגירונגס-קאמיסאריאט די לעגאליזאציע פון דער ציוניסטישער פארטיי. אפיציעל הייסט די פארטיי „געזעלשאפט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין פוילען". די טעג ווערט דער ציונ. צ. ק. פונאנדערשיקען א אינסטרוקציע וועגען לעגאליזירען די אפטיילונגען אויף די ערטער.

די לעגאליזאציע איז אונטערגעשריבען געווארען דורכ'ן וואיעוו. אינערן-מיניסטער מלאדזשיאנאווסקי א טאג פאר זיין דימיסיע.

פעלקער-בונד זאל איבערנעהמען

די מיליטער-קאנטראלע איבער דייטשלאנד.

ל א נ ד א ן, 26 (אטע) „דיילי טעלעגראף" ווערט געוואויר פון א זיכערער קוועלע, אז פראנקרייך, וועט נאר דעמאלט בעשטעהן איבערצוגעבען די מיליטער-קאנטראלע איבער דייטשלאנד דעם פעלקער-בונד, אויב פראנקרייך וועט האבען די מעהרהייט אין דער קאנטראל-קאמיסיע.

די דייטשע פרעסע האט די ידיעה וועגען איבערנעהמען די מיליטער-קאנטראלע דורכ'ן פעלקער-בונד אויפגענומען מיט אויפרעגונג.

ענגלישער בודזשעט אין סכנה

צוליב דעם שטרייק פון די קוילען-ארבייטער

קאנפערענץ פון די ארבייטער מיט דער רעגירונג.

ל א נ ד א ן, 26 (אטע) היינט איז פארגעקומען א קאנפערענץ צווישען די פארשטעהער פון די טרעד - יוניאנען (פראפעסיאנעלע פעראיינען) און דעם פרעמיער באלדווין, פינאנץ - מיניסטער און אינערן - מיניסטער וועגען דעם שטרייק פון די קוילען-ארבייטער. אן אפיציעלער קאמוניקאט זאגט, אז דאס געשפרעך האט געטראגען א פריוואטען כאראקטער.

ל א נ ד א ן, 26 (אטע) אין א רעדע אין גיו - קעסטעל האט סער ראבערט הארן ערקלערט, אז אויב דער שטרייק וועט ווייטער דויערן, וועלען פיל ענגלישע פירמעס געשטעלט ווערען פאר א באנקראט; דער שטרייק קאן ארויסרופען קאמפליקאציעס אין ענגלישען בודזשעט; דאס צאהלען די קריגס-חובות וועט מוזען אפגעלצגט ווערען.

ל א נ ד א ן, 26 (אטע) טיטוואך דארף פארקומען א ספעציעלער צוזאמענפאהר פון די טרעד - יוניאנען. עס וועט בעהאנדעלט ווערען די פראגע וועגען ארויסלעגען א ספעציעלען שטייער אויף אלע פראפ. פעראיינען לטובת די שטרייקענדע קוילען-ארבייטער.

15-טער צוזאמענפאהר פון דער אלרוסל. קאמ. פארטיי

„איזוועסטיא" וועגען דער אינטערנאציאנאלער לאגע.

מ א ס ק ו ע, 26. (סס. טעל.) נעכטען האט זיך דא געעפענט דער 15-טער צוזאמענפאהר פון דער אלרוסלענדישער קאמוניסטישער פארטיי. סטאלין איז אויסגעוועהלט געווארען אלס עהרען-פארזיצער.

מ א ס ק ו ע, 26. (אטע) „פראוודא" שטרייכט אונטער אין אן ארטיקעל די גרויסע בעדייטונג פונ'ם 15-טען קאמ צוזאמענפאהר. דער צוזאמענפאהר, שרייבט די צייטונג, דארף געבען אן אנטשיידענדען קלאפ דער אפאזיציע. די ארבייטער פון מאסקווע און לענינגראד האבען אפגעווארפען די פראבעס צו צוברעכען די איינהייטליכקייט פון דער פארטיי און זיך געשטעלט אונטער דער פאהן פון לענין'ען.

מ א ס ק ו ע, 26. (אטע) כאראקטעריזירענדיג די אינטערנאציאנאלע לאגע ערב דעם ערעפנונג פון 15 טען קאמ. צוזאמענפאהר, שרייבט די „איזוועסטיא", אז אין די בעציהונגען צווישען סאוועטען-רוסלאנד און די ראנד-מלוכות האט זיך איינגעשטעלט א גלייכגעוויכט, וועלכע שליסט אבער נישט אויס די מעגליכקייט פון קאנפליקטען.

אפמאך פון כיענא-פיאסט
וועגן ענדערען די וואהל-ארדינאציע און קאנסטיטוציע.

וואַרשאָ, 26 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין היינטיגען „קוריער פּאָלסקי" האָט זיך בעוויזען אַ ידיעה, אַז די רעגירונג אַרבייט אויס אַ פּראָיעקט וועגען ענדערען די וואָהל-אָרדינאַציע צום סיים און סענאַט. ווי איער קאָרעספּאָנדענט דערוויסט זיך פון אַ זיכערער קוועלע איז די דאָזיגע ידיעה נישט אמת. דאַגעגען איז ריכטיג, אַז צווישען כיענאָ-פּיאַסט איז געשלאָסען געוואָרען אַן'אָפּמאַך וועגען ענדערען די וואָהל-אָרדינאַציע און עווענטועל צו מאַכען ענדערונגען אין דער קאָנסטיטוציע און וועגען אָפּשאַפען דעם פּרינציפּ פון פּראָפּאָרציאָנעלע וואַהלען.

די ענדערונגען לויט'ן „קוריער-פּאָלסקי" בעשטעהען אין דעם, אַז עס בלייבט דער 6-פאַכיגע וואָהל-סיסטעם. עס ווערען נאָר אָפּגעשאַפט די וואָהל-ליסטעס און עס ווערט איינגעפיהרט דער סיסטעם פון מעלדען איינצעלנע קאַנדידאַטורען, די וואַהלען זאָלען נישט פאָרקומען אויפ'ן גרונד פון ליסטעס נאָר אויף איינצעלנע קאַנדידאַטען, אויסער דעם זאָלען געענדערט ווערען די וואָהל-קרייזען, די קאַנדידאַטען מוזען בעזיצען מינדעסטענס 6 קלאַסיגע בילדונג, אָדער 3 יאָהר אַרבייט אויף אַ מלוכה-פּאָסטען.

די פּריצים לעבען אויף.
צום צוזאַמענפאָהר אין ניעסוויעזש.

וואַרשאָ, 26 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) די היינטיגע פּרעסע ווידמעט פיל אָרט דעם צוזאַמענפאָהר אין ניעסוויעזש. צוו. אַנד. שרייבט דער „דזשען פּאָלסקי", אָרגאַן פון די פּריצים, אַז מיט רעכט בעציהט זיך מאַרשאַל פּילסודסקי ערנסט צום דאָזיגען צוזאַמענפאָהר, וועלכער רופט אַרויס צום לעבען נייע כּוחות, וואָס זענען בע'עולה'ט געוואָרען דורכ'ן סיים אין דער קאָנסטיטוציע.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם איז היינט אין אַגראַר-מיניסטעריום פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ מיט'ן אַנטייל פון פאָרשטעהער פון פּריצים-פערבאַנד וועגען אויספיהרען די אַגראַר-רעפאָרם.

דעם 5. נאָוועמבער וועט אין וואַרשא פאָרקומען אַ פּריצים-צוזאַמענפאָהר פון גאַנץ פּוילען.

פּוילען זאָל האָבען געפאָדערט
נאָכאַמאָל צו סאַנקציאָנירען די גרעניץ מיט ליטע.

פּאַריז, 25 (ספּ. טעל.) „טשיקאַגאָ טריבון" ברענגט פאָלגענדע סענסאַציאָנעלע ידיעה: פּוילען האָט זיך געווענדעט צו דער אַמבאַסאַדאָרען-קאָנפערענץ מיט דער פאָדערונג נאָכאַמאָל צו סאַנקציאָנירען די איצטיגע פּויליש-ליטווישע גרעניצען. געגען דעם האָבען די ליטווישע אַמבאַסאַדאָרען אין פּאַריז און לאָנדאָן אויפגעהויבען אַ ענערגישען פּראָטעסט. בריאַן און טשעמבערלען, וועלכע זענען שטאַרק בעזאָרגט פאַר'ן שלום אין אייראָפּאַ, האָבען געבעטען די פערטרעטער פון ליטא, זיי זאָלען זיין אַביסעל איינגעהאַלטענער אין זייערע פּראָטעסטען, כּדי, אין פאַל פון אַ נעגאַטיווען ענטפער, זאָלען זיי נישט פערלאָפען פאַר זיך די טיר אויף דער צוקונפט. גלייכצייטיג האָבען בריאַן און טשעמבערלען, דורך זייערע דיפּלאָמאַטישע פאָרשטעהער אין וואַרשא, געזאָלט וואָרענען פּילסודסקי'ן, ער זאָל נישט דורך אַ וועלכען עס איז שריט שטערען דעם שלום אין מזרח-אייראָפּאַ.

פּילסודסקי וועט דאָך האַלטען אַנ'עקספּאָזע.

וואַרשאָ, 26 (טעלעפאָניש) טראָץ אַלע הכחשות, פערזיכערט מען איצט פון מאַסגעבענדע קוועלען, אַז ביים אָנהויב פון די ביודזשעט-דעבאַטען אין סיים וועט מאַרשאַל פּילסודסקי, אַלס פּרעמיער, פּערזענליך אַרויסטרעטען מיט אַנ'עקספּאָזע. דערביי וועט זיין עקספּאָזע אַרומנעהמען נישט נאָר די פּאָליטישע, נאָר אויך די פינאַנציעלע וווירטשאַפטליכע פּראָבלעמען.

נאָהענטסטער פּראָגראַם פון דער סיים-אַרבייט.

וואַרשאָ, 26 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). דעם 29 וועט די רעגירונג אַריינטראָגען דעם פּרעלימינאַר-ביודזשעט דעם 30. וועט צוזאַמענקומען דער סעניאָרען-קאָנווענט, נאָכמיטאָג וועט פאָרקומען די זיצונג פון סיים. דעם 3. נאָוועמבער וועט פאָרקומען די זיצונג פון דער ביודזשעט-קאָמיסיע.

מיט 10 פּראָצ. טייערער ווערען אַלע טאַבאַק-אויסאַרבייטונגען.

וואַרשאָ, 26 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט). פון 1 נאָוועמבער אָן ווילען די פּרייזען אויף אַלע טאַבאַק-אויסאַרבייטונגען טייערער ווערען מיט 10 פּראָצענט

געוועזענער ועד-הפועל פון יודישען נאַציאָנאַל-ראַט אין ליטע פאַר'ן געריכט.

קאָוונע, 25. היינט האָט זיך אין פרידענס-געריכט אָנגעהויבען אַ העכסט-סענסאַציאָנעלער פּראָצעס קעגען גאַנצען געוועזענעם ועד הפועל פון יודישען נאַצ. ראַט אין ליטע אין בעשטאַנד פון געוועזענעם מיניסטער פאַר יודישע ענינים ד"ר ש. ראָזענבוים, ע. פינקעלשטיין, ד"ר. י. בערגער, הרב קאַרק, א. ברודני, ל. גאַרפונקעל, מ. כהן, א. דושניצקי און ש. ח. לעווין.

די בעשולדיגונג איז אַרויסגעשטעלט געוואָרען פון געוועזענעם קאָוונער פּאָליציי-שעף נאָך מיט אַ פּאָר יאָהר צוריק פאַר אַנ'אויפרוף, וואָס דער ועד-הפועל האָט פערעפענטליכט אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן צוטרייבען די 14-טע סעסיע פון יודישען צענטראַל-ראַט.

אין אויפרוף צום ליטווישען יודענטום האָט דער ועד-הפועל פון נאַצ. ראַט אָפּגעשאַצט דעם ווילקיר-טאַט פון דער דאַמאָלסדיגער מאַכט און שאַרף פּראָטעסטירט געגען דער בעליידיגונג פון העכסטען נאַציאָנאַלען אויטאָנאָמיע-אָרגאַן.

דער ועד-הפועל ווערט בעשולדיגט לוים'ן 263 אַרטיקעל פון שטראָף-קאָדעקס, וועלכער זעהט פאָר אַ שטראָף-פאַר אויפרייצען איין טייל בעפעלקערונג געגען דעם צווייטען און פאַר דערנידעריגען דעם פּרעסטיזש פון דער מאַכט.

דער קאַמף געגען פרויען-האַנדעל.
טעטיגקייט פון די „וואָקזאַל-מיסיעס".

וואַרשאָ, 26 (טעלעפאָניש) אין אַ געשפּרעך מיט אַ זשורנאַליסט האָט די לייטערין פון דער קריסטליכער פרויען-שוץ-געזעלשאַפט געגעבען פאָלגענדע ערקלערונגען וועגען דעם, ווי עס ווערט געפיהרט דער קאַמף געגען פרויען-האַנדעל:

דאָס פּראָווינצער מיידעל, וואָס קומט צו פאָהרען קיין וואַרשא אַ פרעמדע און אַנ'אוּנבּהאָלפענע, ווערט באַלד אויפ'ן וואָקזאַל גענומען אונטער די דרינגענדע בליקען פון די פערשידענע אַגענטען פון שענדליכען מסחר.

אויף אַלע וואָקזאַלען געפינען זיך פאָרשטעהער פון דער אינטערנאַציאָנאַלער קאַטוילישער פרויען-שוץ-געזעלשאַפט. די פאָרשטעהער רופען זיך „וואָקזאַל-מיסיע".

אונזערע אויפזעהערינס איז לייכט צו דערקענען; יעדע טראָגט אויפ'ן אָרים אַ געל-ווייס באַנד און זיי געפינען זיך תמיד, ביי טאָג און ביינאַכט אויף זייערע פּאָסטענס. זיי גיבען כּסדר אַכטונג אויף די אָנקומענדע פּאַסאַזשירקעס, איבערהויפּט פון די ווייטע קאַנטען און אויב זיי בעמערקען אַז אַנ'אָנקומענדע פרוי הויבט אָן זוכען מיט די אויגען. ווי זי וואָלט זיך געפינען אין אַ פערלעגענהייט — דערנעהנטערט זיך צו איהר אַ דעלעגאַטין פון דער „וואָקזאַל-מיסיע" און פיהרט זי אָפּ אין אונזער וואַרטע-צימער (מיר האָבען אין יעדען וואָקזאַל אַזאַ צימער).

דאָ ווערט די פּאַסאַזשירקע גענוי אויסגעפרעגט וועגען צוועק פון איהר רייזע. פון וואַנען זי קומט און וואוהין זי פאָהרט אויב זי דאַרף איבערשטייגען אין אַנ'אַנדער ציג, כּדי צו פאָהרען ווייטער, ווערט זי בעזאָרגט מיט אַלע נויטיגע אינפאָרמאַציעס און אויך מיט אַ ספּעציעלער בעגלייטערין. אין פאַל, ווען די פרוי איז געקומען קיין וואַרשא זיך צו בעזאָרגען מיט אַנ'אויסלענדישען פּאַס אָדער וויזע, וואָס עס דאַרף פערנעהמען עטליכע טעג, — ווערט איהר געגעבען אַנ'אָרט צום שלאָפען אין ספּעציעלען באַהן-האָטעל פון דער פרויען שוץ (50 גראָשען קאָסט אַ נאַכטלעגער). בכלל געפינט זי זיך אונטער אונזער שוץ ביז זי פאָהרט אַוועק פון וואַרשא. אויף דער פראַגע צי ווערט נישט געמאַכט קיין אונטערשיד צווישען קריסטליכע און יודישע אייגזאַמע, האָט די פערוואַלטערין געענטפערט:

— אונזער געזעלשאַפט איז אַ קריסטליך קאַטוילישע. פערשטעהט זיך. אַז אונזער אויפגאַבע איז נור צו פערהיטען פון פערפיהרערישע הענד קריסטליכע מיידלעך. דאָס הייסט אָבער נאָך נישט, אַז מיר קוקען אינגאַנצען אַוועק פון יודישע מיידלעך. אויב מיר ווערען געוואויר, אַז זיי נויטיגען זיך אין שוץ, אויב אַזאַ מיידעל ווענדעט זיך צו אונז נאָך הילף שיקען מיר זי אַוועק אין דער יודישער געזעלשאַפט פאַר פרויען-שוץ. דאָס מיידעל קאָן זיך אָבער צו אונז ווענדען. די איניציאַטיווע קענען מיר, אַלס וואָוילטעטיגע געזעלשאַפט מיט אַנ'אָנגעצייכענטען סטאַטוט, אויף זיך נישט נעהמען.

--

דר. י. הערשפינקעל
Zawadzka 15,tel. 11-87.
ספּעציאַליסט פאַר קינדער-קראַנקהייטען
נעהמט אָן אינדערהיים פון 8 ביז 10 פריה און פון 3 ביז 5 נאָכמ. און אין לעטשניצע „פּאָמאָץ".

היילפּעדאַגאָגישע קורסען
פאַר שוואַכבעפעהיגטע און שווערערציהבאַרע קינדער. שפּראַכשטערונגען
Dr. med. A. SZMIRGELD
נערווען-אַרצט.
CEGIELNIANA 6.
אָנשרייבען קאָן מען זיך יעדען טאָג פון 6 ביז 7 אָוונד. 177

D[illegible] M. G[illegible]ER
ul. ZIELONA Nr. 6 טעל. 45-49
הויט- און וועניערישע קראַנקהייטען.
נעמט אָן פון 8-9.30, 12-2 און 7-8 אָוו. 006

ד"ר מ. וואָלפסאָן
17 וואָסקאַדניא 17
טעלעפאָן 28-83.
נעהמט אָן פון 5 ביז 7 אין אָוונד. 1310

Dr. med. Różaner
ספּעציאַל-אַרצט פאַר וועניערישע און הויט-קראַנקהייטען
בעהאַנדלונג מיט קינסטליכע בערג-זאָנע
נאַרוטאָוויטשאַ 9, 1. שטאָק. טעלעפאָן 8.98
נעמט אָן פון 8 ביז 10 פריה און פון 5 ביז 8 אָוו.

אין נאָוועמבער דערשיינט דער ערשטער נומער פונ'ם
סאָציאַליסטישען חודש-זשורנאַל
„די נייע געזעלשאַפט"
אַרויסגעבער: פערלאַג „בעפרייאונג" רעדאַקטאָר: יחיאל האַלפּערן.
פּרייז פאַר איינצעל-נומער 80 גר. פאַר אַ יאָהר 2 זל.
אַדרעס פון רעדאַקציע: **WARSZAWA, ul. Prosta 17/8.**
אַדרעס פון אַדמיניסטר.: **WARSZAWA, Św. Jerska 36/34.**
939 פאַר געלד-זענדונגען פ.ק.אָ. 13.482.

קומט און איבערציינגט אייך!
אַלער אַרט בישעס. פּאַראַניעס, רעקורסען, אַפּעלאַציעס אין אַלע געריכטען, פינאַנס-, אַדמיניסטראַטיווע און קאָמונאַלע אינסטיטוציעס ווערען אַמבעסטען, אַמביליגסטען און אַמשנעלסטען ערלעדיגט אין ביוראָ
„פּאַלאַניאַ" אַלעיאַ 1 מאַי 7.
ווינכטיגע בעמערקונג: טעגליך פון 5 ביז 7 ווערען ערטיילט עצות און אָנווייזונגען אין אַלע שטייער-אַנגעלעגענהייטען דורך ה' לעאָן שווייצער
איבערזעצונגען: האַנדעלס און פּריוואַט-קאָרעספּאָנדענץ, קאָנטראַקטען, פּראָטעסטירטע וועקסלען ווערען אָנגענומען אויפצומאַנען מיט איינענע קאָסטען.
מיטגלידער פון פּראָפעסיאָנעלע פעראיינען צאָהלען 25% ביליגער.

אַלטע בינדעס, קראַוואַטען ווערען איבערגעמאַכט אויף שלייפלעך און קראַוואַטען
ביי הערשקאָוויטש
נאַלעווקי 31.

Dr. med. J. POLAKOW
ספּעציאַליסט פאַר קינדער-קראַנקהייטען
KONSTANTYNOWSKA 37, 39-75
נעמט אָן פון 5—6.30 אָוו. אינדערהיים און פון 2—3 אין דער לעטשניצע אויף גנעדם מאַרק פּעטריק. 294

Dr. PRYBULSKI
צוריקגעקעהרט – זאַוואַדזקאַ 1, טעל. 25-38.
וועניערישע- און האָר- הויט - קראַנקה מענער-שוועכע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר-אויספאַל), רענטגען-שטראַהלען. – נעמט אָן 9—1, 4—8 אָוו., דאַמען: 4—5

Dr. Z. Rakowski
ספּעצ. פאַר אויערען, נאָז, האַלז און לונגען-קראַנקהייט.
9 קאָנסטאַנטינאָוואָסקאַ 9
טעלעפאָן 27-81
ספּעציעלער קורס פאַר שטאַמלער.
ספּרעכשטונדען פון 2 ביז 2 און פון 5—7. 175
נעהמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10 ביז 11 און פון 2 ביז 3 נאָכמ.

Dr. med. Braun
פּאָלודניאָוואַ 23, טעל. 40-26
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און וועניערישע קראַנקהייטען און מענער - שוועכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (האָר אויספאַל.)
נעהמט אָן פון 9—12 און פון 5—8 אָוונד

דאַנטיסט און צאַהנטעכניס
י. ביטענסקי
5 קאָנסטאַנטינער 5
נעהמט אָן אַלע טאָג פון 9 פריה ביז 8 אָוונד.
פּרייזען ביליגע! בעראַטונג אָהן געצאָהלט

ד"ר י. שעפּס
געבורטסהעלפער און פרויען-אַרצט
איבערגעצויגען אויף וואָסקאַדניאַ 36
שפּרעכשטונדען פון $4^{1}/_{2}$ ביז 7 אָוועבר. 282

לאדז.
27. אָקטאָבער 1926

„נייער פאלקסבלאט“

לאדז.
27. אָקטאָבער 1926

נישט נערעדט
נאר מאַכע נעבולען.

„היינט, חי מיר גלויבען, איז גאָט צו דאַנקען, יענע צייט שוין פערביי. סימנים פון אַ נייעם גייסט בּהערשען פּוילען, אַ גייסט, וועלכער הויכט אַרויס פון די טיגענדען פון דער פּוילישער נשמה“.

אַזוי האָט, צווישען אַנדערען, געשריבען שלום אַש צו פּילסודסקי'ן אין זיין אָפענעם בריף, צו וועלכען מיר וועלען זיך נאָך, ביי אַ געלעגענהייט צוריקקעהרען, און אין וועלכען אונזער גרויסער דיכטער האָט אויסגעגאָסען זיין אָנגעוועהטאָגט האַרץ פאַר דעם גרעסטען מאַן פון דער פּוילישער געגענוואַרט.

„סימנים פון אַ נייעם גייסט בּעהערשען פּוילען, אַ גייסט, וועלכער הויכט אַרויס פון די שענקייטען פון די טוגענדען פון דער פּוילישער נשמה“ — אַזוי האָט ער געשריבען, שלום אַש, און, ווייזט אויס, אַז אַן'אָפענער בריף גפהט ביי אונז אַ סך שנעלער, ווי דורך דער פּאָסט — לאָמיר זאָגען — וואָרום קיין סך וואַרטען האָבען מיר נישט בּעדאַרפט (דער בריף איז פערעפענטליכט געוואָרען פרייטאָג) און שוין האָבען מיר בּעקומען אַ קלאָהרע תשובה פון אַדאָלף נאָוואַטשינסקי אין „גאַז. פּאָר. וואַרשאַווסקאַ“. אַ תשובה, פערשטעהט זיך, זעהר אַ „זאַכליכע, זעהר אַ ליבענסווירדיגע“, פּול מיט שענקייט און מה-נעגנד, ווי עס פּאַסט פאַר אַ מאַן פון בּעניימטען פּוילען, און מחמת דער פערלדיגקייט פון דעם לשון, און ווייל מיר ווילען, אַז אויך אונזערע ליבּע יודען זאָלען פון איהר געניסען, וועלען מיר זי געבען בקיצור.

ובכן —

„שלום אַש, דער מחבר פון „גאָט פון נקמה“, אַ דראַמע, וואָס שפּילט זיך אָפּ אין אַ שאַנד-הויז, ליין אַ פאַנאַטיש נקמה-נעהמענדיגער יוד, אונזער אַקטיווסטער, פערביסענסטער שונא און רכילות'ניק, וועלכער פאָהרט שטענדיג אום פון פּוילען קיין אַמעריקאַ און צוריק מיט מסירות אויף פּוילען א. א. וו. א. א. וו. אָט אָ דער, וואָס שרייבט די מורא'דיגסטע שקרים אין די פּוילען-פרעסערישע אַמעריקאַנישע זשאַרגאָנישע און נישט-זשאַרגאָנישע בלעטער — האָט געהאַט די חוצפה און די העזה אַרויס-צוטרעטען מיט אַן'אָפענעם בריף צום... מאַרשאַל פּילסודסקי. אָט אָ-דער חוצפה-דיגער, אומפערשעהמטער, אויסגעפּאַשעטער יוד און רכילות-טרייבער דיקטירט, וואָס עס דאַרף זיין, און וואָס עס דאַרף נישט זיין דער ציל פון פּוילען. מיט דער גאַנצער אַראָגאַנץ פון אַ פּראָוואָקאַטאָר, וועלכער ווערט אויס-געהאַלטען דורכ'ן אינטערנאַציאָנאַלען סנהדרין מאַכט ער חוזק פון די פריהער-דיגע רעגירונגען“!

ער — „דער צווישטעטער חוצפה'דיגער פּאַראַגראַף“ געהט שרייבען אָפענע בריף, און —

„דער דאָזיגער אָפענער בריף, וואָס איז געדרוקט געוואָרען אין „נאַש פּשעגלאָנד“, איז נישט קאָנפיסקירט געוואָרען. דער שייגעץ, (אַזוי שרייבט נאָוואַטשינסקי — „שייגעץ“) וועלכער האָט אין הונדערטער אַרטיקלען געשפּיגען אין פּנים דער פּוילישער אַרמעע פאַר „יאַבּלאָננע“, פאַר'ן בונד מיט פּעטליוראַ'ן, פאַר די „פּאָגראָמען“ א. א. וו. האָט מען נישט צוגעצויגען צו פעראַנטוואָרטליכקייט“ —

אַזוי נצוואַלדעוועט נאָוואַטשינסקי, ווי אַראָפּגעריסען פון קייט, און בילט, ווי אַ הונגעריגער הונד אויף דער לבנה, פערגעסט זיך אין יאָמערליכע פּזר'ס און שלשלת'ן, און אַלץ דערפאַר, הלמאַי שלום אַש האָט געהאַט די דרייסטקייט (לאָמיר צוגעבען — די קנאַפּע) צו זאָגען אין דעם אָפענעם בריף, אַז כדי צו ראַטעווען די פצראומגליקטע יודישע קליינהענדלער ובכלל אונזער צרה'דיגע עקאָנאָמישע לאַגע, דאַרף מען אויפצו-עפענען ברייט די טירען פון דער בע-אַמטענשאַפט פאַר יודען, צוצולאָזען יודען צו אַלערליי עפענטליכע אַרביי-טען, נישט צו מאַכען קיין אונטערשיד צווישען יוד און קריסט ביי צוטיילען קאָנצעסיעס, נישט אַרויסצוואַרפען יו-דיש ע אַרבייטער, ווען די רעגירונג נעהמט-איבער פאַבריקען און אונטער-נעהמונגען, וכדומה „קלייניגקייטען“.

אָטאָ דאָס האָט עס דעם כיענישען כלב אַריינגעשליידערט אין אַזאַ גרימ-צאָרען, אַזוי צוקאָכט איהם די שרצ'ישע יוכע, אַז ס'איז פּשוט אַ חרפּה און אַ שאַנדע טאַקי פאַר אויסלאַנד, וואָס קאָן עס אויסנוצען, ווי אַ יקר-המציאה'דיגע מסירה...

און אָטאָ דאָ שטעקט טאַקי די פריה-צייטיגקייט און דער שוואַך-פּונקט פון אַש'ס בריף, וועלכער האָט זיך צוגע-איילט מיט „דער שענקייט און טוגענד“, פערגעסענדיג אין דער גרויסער צאָהל אַקטיווע הינטישע אויסנאַהמען, וועלכע רייסען זיך אויף גלייכע וועגעס, דיס-קרעדיטירען פּוילען אין דער גרויסער וועלט, און וואָס אין בריף וואָלט וועגען זיי געדאַרפט דערמאָנט-ווערען, אַז למען עפענטליכער זיכערקייט. וואָלט זיי נישט געשאַדט אָנצוטון צוואַנגס-יאַק'ן און אַריינזעצען אין די „מוואָר-קעס“.

מן.

מאַרשאַל פּילסודסקי אין ניעסוויעזש
וואָס'ערע כלאַנגען און השערות די דאָזיגע רייזע האָט אַרויסגערופען.

די רייזע פון פרעמיער פּילסודסקי קיין ניעסוויעזש האָט אַרויסגערופען פערשידענע קאָמענטאַרען, וועלכע מ'קען איצט נישט נענוי פעסטשטעלען און קאָנטראָלירען.

אָפיציעל הייסט עס, אַז מאַרשאַל פּילסודסקי איז געפאָהרען קיין ניעס-וויעזש, כדי צו דעקאָרירען דעם קבר פון סטאַניסלאַוו ראַדזשיוויל, דעם גע-וועזענעם אַדיוטאַנט פון מאַרשאַל. וועל-כער איז געפאַלען אין קאַמף מיט די באָלשעוויקעס אין יאָהר 1920. ווען מ'נעהמט אָבער אין בעטראַכט, אַז די דערמאָהנטע פייערליכקייטען זענען אויס-געפאַלען צוזאַמען מיט'ן צוזאַמענפאָהר פון די פאַרשטעהער פון די גרויסע פּוי-לישע מאַגנאַטען און גרויסע ערד-איי-גענטימער, האָט דאָס אין די פּאָליטישע קרייזען געמאַכט אַ געוואַלדיגען איינ-דרוק, און האָט עלעקטריזירט אפילו די נאָהענסטע רעגירונגס-קרייזען. מ'קען זיך נישט פערטייטשען דעם שריט פון מאַרשאַל פּילסודסקי.

דאָס איז די רייה פּלאָטקעס וואָס קורסירען אַרום דעם בעזוך פון מאַרשאַל פּילסודסקי אין ניעסוויעזש: מ'רעדט, אַז דער פרעמיער זוכט רייכע פערבינדעטע אויף דער צייט פון די וואַהלען, וועלכע וואָלטען זיך אונטערגענומען צו דעקען די קאָסטען פון די וואַהלען פאַר דעם פריינד פון גרויסע הנחות לטובת די מאַגנאַטען אין דער אַגראַר-רעפאָרם; ווייטער שמועסט מען, אַז די רעגירונג וויל זיך שטיצען אויף די פריצים. דער אָנפאַנג דערצו איז געווען דאָס אַריינ-נעהמען זייערע פאַרשטעהער (מעישטאָ-וויטש, ניעזאַביטאָווסקי) אין דער איצ-טיגער רעגירונג. אין אַנדערע פּאָליטי-שע קרייזען האָט מען ווייטער גע-שמועסט, אַז מאַרשאַל פּילסודסקי האָט בדעה די דעמאָקראַטישע אָרדנונג צו ענדערען אויף אַ מאָנאַרכיסטישע. צו דעם צוועק זאָל מאַרשאַל פּילסודסקי אַרויסגעבען אַ ספּעציעלען מאַניפעסט, מ'האָט זיך נאָך געשושקעט, אַז דער ציל פון צוזאַמענפאָהר, איז צוריקצוקעה-רען צו דער פעדעראַליסטישער אידעע.

ס'איז אויך כדאַי צו נאָטירען די וואָר-טיע, אַז די גרויסע גרונד-בעזיצער האָ-בען געשטעלט אַ בעדינג, אַז די בייע וואַהל אָרדינאַציע זאָל אַזוי צוגעשניטען ווערען, דאָס די פריצים זאָלען האָבען אַ געהעריגע פערטרעטערשאַפט אין די געזעצגעבערישע אַנשטאַלטען, אויב נישט ווילען זיי זיך נישט אַנגאַזשירען אין דער רעגירונג נישט מאָראַליש און נישט פינאַנציעל.

ווי געזאָגט זענען דאָס אַלץ נאָך נישט קיין קאָנטראָלירטע זאַכען, וועלכע זאָ-לען קענען גילטען אַלס פאַקטען. די נאָהנסטע טעג וועלען מוזען אויפקלערה-רען דעם ביז-איצט פערשלייערטען ענין, וועלכע ווי עס זאָל נישט זיין וועט זי כער האָבען אַ גרויסע בעדייטונג פאַר דער פּאָליטישער געשטאַלטונג פון פּוי-לישען עפענטליכען לעבען. אַ סימן דערצו איז, אַז די פּ.פּ.ס. הויבען שוין אָן קאַטעגאָריש צו פאָדערען, אַז זייער חבר מאָראַטשעווסקי זאָל אַרויסטרעטען פון דער רעגירונג, אויב נישט וועט ער אויסגעשלאָסען ווערען פון דער ריכטונג.

ווי מיר האָבען שוין אָנגעוויזען איז די רייזע פון מאַרשאַל פּילסודסקי קיין ניעסוויעזש געקומען גאַנץ אומגעריכט אפילו פאַר דער טייל פרעסע, וועלכע שטיצט די איצטיגע רעגירונג. מהר אינפאָרמירט איז שוין געווען די מאָ-נאַרכיסטישע פרעסע אין ווילנא, וועל-כע האָט נאָך זונטאָג געבּרענגט די ידיעה וועגען מאַרשאַל פּילסודסקי'ס בעזוך, אָבער נאָך דעם געשעהענעם פאַקט הויבט אויך אָן די רעגירונגס-פרעסע צו געבען איהרע קאָמענטאַרען, וועלכע זעהען אויס בקיצור אַזוי:

אין די פּאָליטישע אַנשויאונגען פון די פּוילישע פריצים איז איינגעטרעטען זייט דער מאַי-איבערקעהרעניש אַ גע-וואַלטיגע ענדערונג. אויף די צוזאַמענ-פאָהרען פון דער אָרגאַניזאַציע האָבען זיך אַלס ערשטער געהערט שטימען גע-גען דער ענדעקישער פּאַרטיי, וועלכע האָט ליידענשאַפטליך בעקעמפט פּילסוד-סקי'ן. ס'זענען דעריבער געמאַכט גע-וואָרען בעמיהונגען וועגען שאַפען אַ זעלבסטשטענדיגע ריכטונג, וועלכע זאָל נישט דאַרפען ביי פערשידענע פּאָליטי-שע מאָמענטען צו זשאָנגלירען אויף רעכטס אָדער לינקס. דער מאַרשאַל פּיל-סודסקי, וועלכער איז אינפאָרמירט גע-וואָרען וועגען דער דאָזיגער אַקציע, האָט זי אָנערקענט פאַר אַ מיטעל צו סטאַ-ביליזירען די עפענטליכע און פּאָליטישע בעדינגונגען אין לאַנד. די מיניסטאָרען מעישטאָוויטש און ניעזאַביטאָווסקי האָ-בען איצט געפונען פאַר נויטיג צו בע-קענען דעם מאַרשאַל פּילסודסקי מיט די פיהרער פון דער נייער ריכטונג.

יעדענפאַלס פיהלט זיך, אַז די מעשה ניעסוויעזש וועט האָבען גרויסע פּאָלי-טישע פאָלגען.

יער.

חבר'שאַפט און מאָרד.
אַ שפּאַנענדע מאָרד-געשיכטע אין אינדיען.

אַ גרויסען טומעל האָט לעצטענס אַרויסגערופען די ידיעה וועגען דער דערמאָרדונג פון דעם ענגלישען ליי-טענאַנט פאָל אין אינדיען, וועלכער איז דערמאָרדעט געוואָרען אויף אַן'אויסער-געוועהנליך סודות'פולען אופן. די איינ-צעלהייטען פון דעם דאָזיגען מאָרד זע-נען פאָלגענדע:

לייטענאַנט פאָל האָט, צוזאַמען מיט זיין רעגימענטס-חבר דעם קאַפּיטאַן וואַטס, בעוואוינט אַנ'עלעגאַנטע ווילע אין דער אומגעגענד פון דעלי דער הויפּטשטאָט פון אינדיען. אויסער די צוויי ענגלענ-דער איז אין דער ווילע קיינער נישט געווען, אַ חוץ אייניגע יודישע דינער און סאָלדאַטען, איינמאָל, אינמיטען דער נאַכט, האָט מען פּלוצלונג אַרויסגערופען דעם פּאַטרול צו דער ווילע, און די דינער, וועלכע זענען אַרויסגעלאָפען ענטקעגען די אָנגעקומענע סאָלדאַטען, זענען געווען אַזוי צוטומעלט און צו-שראָקען, אַז פון זייערע רייד האָט עס גאָרנישט געקענט פערשטעהן.

ווען דער פּאַטרול איז אַריין אין דער ווילע, האָט מען דאָרטען געפונען דעם לייטענאַנט טויט און דעם קאַפּיטאַן לי-געגדיג מיט אַ וואונד אין קאָפּ, קיינער פון די דינער האָט נישט געקענט גע-בען קיין אָנווייזונגען, און דער פער-וואונדעטער קאַפּיטאַן איז געווען אין אַ בעוואוסטלאָזען צושטאַנד. און מען האָט זיך נישט געקאָנט דערוויסען, ווי אַזוי עס איז פאָרגעקומען דער מאָרד.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם האָט די פּאָליציי אַרעסטירט מעהרערע הינדוסען, אויף וועמען עס איז נאָר געפאַלען דער קלענסטער חשד, אָבער די אויספאָרשונג האָט צו נישט געבראַכט, און נאָך לענ-גערע פרוכטלאָזע בעמיהונגען האָט מען זיך איבערצייגט אין דער צוועקלאָזיג-קייט פון ווייטערדיגע זוכונגען, און מען האָט אויפגעגעבען די האָפנונג צו גע-פינען די מערדער.

אין דער זעלביגער צייט איז צו דעם פאָלקאָווניק נאָם, דעם קאָמאַנדיר פון דעם זעלביגען רעגימענט, וואו דער דערמאָרדעטער און דער שווער פער-וואונדעטער האָבען געדינט, אַריינגעקו-מען זיין טאָכטער און האָט איהם דער-צעהלט, אַז זי האָט געפיהרט אַ ליבע מיט קאַפּיטאַן וואַטס, אָבער זינט זי האָט זיך בעקענט מיט'ן לייטענאַנט פאָל, האָט זי זיך פערליבט אין איהם און האָט דעם קאַפּיטאַן אָפּגעשטויסען. דער פּאָלקאָווניק האָט זיך פעראינטערעסירט מיט דער דערצעהלונג פון זיין טאָכטער, און זיך שטיצענדיג אויף דעם, האָט ער זיך פון דאָס ניי גענומען צו די אויס-פאָרשונגען, איצט שוין אויף אַ פּריוואַ-טען אופן, אָהן דער הילף פון דער פּאָליציי.

ער האָט נאָכאַמאָל פערהערט די די-נערס פון דער ווילע, וואו די צוויי אָפיצירען האָבען געוואוינט און איינער האָט דערצעהלט, אַז בעת ער האָט זיך אויפגעכאַפּט פון טומעל פון די שאָסען, האָט ער געהאַט דעם געפיהל, אַז ער איז געווען פערשלעפערט דורך אָפּיום.

דער ענערגישער פּאָלקאָווניק האָט אויפמערקזאַם אויסשטודירט די פּראָטאָ-קאָלען פון דער אויספאָרשונג און האָט דאָרטען געזעהען, אַז מען האָט קיין שפּורען פון טריט נישט געזעהן אין גאָרטען פון דער ווילע.

און ביים פּולקאָווניק איז אויפגעקו-מען דער חשד, אַז דער קאַפּיטאַן האָט ערמאָרדעט דעם לייטענאַנט.

ווען דער צושטאַנד פון פערוואונדע-טען קאַפּיטאַן איז בעסער געוואָרען, איז דער פּאָלקאָווניק, אין בעגלייטונג פון זיין טאָכטער, אַוועק איהם בעזוכען. מען האָט גערעדט וועגען דעם אומגע-קומענעם. און דער קאַפּיטאַן האָט דער-צעהלט ווי די גאַנצע זאַך איז פאָרגע-קומען, אַז אין יענער נאַכט זענען רוי-בער בעפאַלען די ווילע און איידער זיי ביידע האָבען נאָך בעוויזען זיך צו כאַפּען צו די וואָפען, איז דער לייטע-נאַנט געפאַלען טויט דורך אַ שאָס און ער איז פערוואונדעט געוואָרען. איי-דער די געסט זענען אַוועקגעגאַנגען האָט דער פערוואונדעטער געגעבען אָנ-צוהערען דעם פּאָלקאָווניק, אַז ווען ער וועט זיך אויסשרייבען פון שפּיטאָל, וועט ער בעטען די האַנד פון זיין טאָכ-טער. דער פּאָלקאָווניק האָט אויף דעם שאַרף געענטפערט, שטרענג אַריינקוק-קענדיג דעם קאַפּיטאַן אין די אויגען:

— דעם מערדער פון לייטענאַנט פאָל וועל איך מיין טאָכטער נישט אָפּגעבען:

דער קאַפּיטאַן איז געוואָרען אַ צוטומעלטער, ער האָט גענומען שטאַמלען עפּעס אונדייטליכעס, אָבער דער פּאָל-קאָווניק האָט איהם געזאָגט, אַז ער ווייס אַלצדינג וועגען דער בעציהונג פון די ביידע אָפיצירען צו זיין טאָכטער, און אַז ער האָט אַ גענוגענדען מאַטעריאַל, וואָס בעווייזט בולט, אַז ער איז דער מערדער. די טאָכטער האָט אויך אונ-טערגעהאָלפען איהר פאָטער און האָט געשריען צום קאַפּיטאַן:

— זיי זיך מודה, וואָס לייקענסטו נאָך!

און דאַמאָלסט האָט זיך דער קאַפּיטאַן מודה געווען, אַז ער האָט דערשאָסען זיין גליקליכערן קאָנקורענט און חבר, בשעת יענער איז געשלאָפען, און ער האָט סימולירט אַנ'אָנפאַל און זיך אַליין אויך לייכט פערוואונדעט, בכדי עס זאָל אויסקומען נאַטירליכער.

יודישע ערד-אַרבּייטער אין מיטעל-אַזיע.

מאָסקווע. דער „עמעס“ טיילט מיט פון טאַשקענט, אַז צווישען די אָר-טיגע יודען מערקט זיך אַ שטאַרקער דראַנג צום איבערגעהן אויף ערד-אַר-בייט. אין מיטעל-אַזיען עקזיסטירען שוין צעהן לאַנדווירטשאַפטליכע יודישע קאָ-לאָניעס. די גרעסטע קאָלאָניע בוריאַט איז אָרגאַניזירט געוואָרען אין יאָהר 1924 דורך פיער משפחות. איצט פער-איינינט די קאָלאָניע 54 משפחות. יעדע משפחה האָט בעקומען אַכט דעסיאַטין ערד. די יודישע לאַנדווירטשאַפטליכע קאָלאָניעס קולטיווירען איבערהויפּט טעכנישע געוויקסען: בוימוואָל, בלע-שעווינע א. א. וו.

זעלבּסטמאָרד פון רוסי-שען אַנטיסעמיט.

ניו-יאָרק, 26. אין ניו-יאָרק איז בע-גאַנגען זעלבסטמאָרד גראַף ספּירידאָ-וויטש, אַ רוסישער עמיגראַנט, וועלכער האָט אָנגעפיהרט אין אַמעריקאַ אַנ'אַנ-טיסעמיטישע אַגיטאַציע.

דער קעניג און די מיליאַרדערין

אין דער ענגלישער פרעסע בעוויזען זיך אַלץ מהר ידיעות, אַז דער בולגאַ-רישער קעניג באָריס האָט בדעה אַתונה צו האָבען מיט דער בעקאַנטער טשי-קאַגער מיליאַרדערין מיס מאַרי לאַנדאָן בעקער.

מען זאָגט שוין אפילו, אַז דער קע-ניג מיט דער מיליאַרדערין האָבען שוין תנאים געשריבען. אויב עס איז אמת, וועט דער בולגאַרישער קעניג ווערען אַ מיליאַרדער, און די אמעריקאַנער מיליאַרדערין — אַ קעניגין. אָבער עס איז נאָך נישט געזאָגט געוואָרען, אַז די חתונה וועט פאָרקומען.

די אמעריקאַנער מיליאַרדערין האָט זעהער אַ גרויסען חסרון: זי האָט מורא פאַר אַ מאַנסביל און מען רופט זי אין טשיקאַגאָ: „די שרעקעדיגע כלה“. מאַק קאָרמיק, דער אמעריקאַנער מיליאָנער איז שוין געווען איר חתן. 6 מאָל האָ-בען זיי שוין געהאַלטען ביי חתונה האָבען, אָבער יעדעס מאָל אין דער לעצטער רגע איז די חתונה אָפּגעלייגט געוואָרען. מיס בעקער האָט געבעטען איהר חתן, אַז זי דאַרף האָבען צייט צ'ז באַקלערען זיך. נאָכ'ן זעקסטען מאָל האָט מאַק קאָרמיק אָפּגעזאָגט זיך בכלל פון דער חתונה.

מיס בעקער האָט אַזוי אויף טערקיש אָפּגעטאָן נאָך צוויי איהרע חתנים: דעם לאָרד קאַרמאַרטען און דעם דר פּוריטש דעם יוגאָסלאַווישען קאָנסול אין טשיקאַגאָ.

נייער פאלקספלאט
27. אקטאבער 1926

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקספלאט
27. אקטאבער 1926

27
מישוואך
יח
מרחשון תרפ"ז

אקטאבער
זון-אויפגאנג 6.13
זון-אונטערגאנג 4,27
לענג פון טאג. 11

קאנטראל-פערזאמלונגען.

היינט, מיטוואך, דעם 27-טען אק-טאבער קומען פאר די קאנטראל-פער-זאמלונגען פון די קאטעגאריעס A, C, C1 פון די פערזאנען, וועלכע האבען זיך צוליב פערשידענע סיבות נישט געשטעלט צו די קאנטראל-פערזאמלונגען אין 1925.

די קאנטראל-פערזאמלונגען וועלען פארקומען לויט'ן פאלגענדען סדר:

יאהרגאנג 1891.

(קאנסטאנטינער 81) די, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט די אותיות Kd–Ka

מארגען דאנערשטאג – Km–Ke.

יאהרגאנג 1892.

(קאנסטאנטינער 81) די, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט די אותיות Kd–Ka.

מארגען דאנערשטאג – Kn–Ke.

יאהרגאנג 1893

(לעשנא 9) די, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט די אותיות Kd–Ka.

מארגען דאנערשטאג – Kn–Ke.

יאהרגאנג 1894.

(קאנסטאנטינער 62) די, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט די אותיות Ch–H.

מארגען דאנערשטאג - J.

יאהרגאנג 1898.

(סקלאדאווא 40) די, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן אויף די אותיות Ch–H.

מארגען דאנערשטאג – J.

צו די פערזאמלונגען דארף מען זיך מעלדען פונקט 9 א זייגער אינדערפריה טיטנעמענדיג מיט זיך דאס מיליטער-ביכעל מאביליזאציאנס-קארטע און אנדערע מי-ליטער-דאקומענטען. די, וועלכע וועלען זיך נישט שטעלען וועלען שטרענג בעשטראפט ווערען.

גאז

(ע) אין צוזאמענהאנג מיט די קור-סירענדע קלאנגען, אז צוליב'ן מאנגעל אין קויהלען זאל רעדוצירט ווערען דער גאז-געברויך, דערוויסען מיר זיך פון דעם דירעקטאר פון דער גאזאווניע פאלגענדעס:

די לאדזער גאזאווניע האט א רעזערוו פון קויהלען אויף א גאנצען חודש, אזוי אז די קלאנגען וועגען פערקלענערען דעם גאז-געברויך איז נאך דערוויילע זעהר פריהצייטיג.

א לאדזער

א מאגיסטער יורי.

(–) דער לאדזער איינוואוינער דוד שצרמאן האט פון קראקאווער אוניווער-זיטעט בעקומען א דיפלאם פון מאגיס-טער יורי.

נעגעז בעטלעריי.

(ס) די „געזעלשאפט צו קעמפען מיט בעטלעריי" הויבט אן אויפסניי איהר טעטיגקייט, וועלכע בעשטעהט אין בע-זארגען די בעטלערס מיט ארבייט און איינארדנען די נישט-פעהיגע צו קיין ארבייט אין פערשידענע היימען. די זעלבע געזעלשאפט לאזט ארויס ספע-ציעלע באנעס פאר מנדבים און די בעטלערס וועלען קענען בעקומען פאר זיי אין דער געזעלשאפט הייס עסען.

א. ד. גל.

א פרוי אין פלאמען

קוים איינגעלאשען אויף איהר די ברענענדע קליידער.

(–) די 32-יעהריגע מאריא שימאנ-סקא (פושעיאזד 68) האט אנגעצונדען א פרימוס-מאשינקע אזוי אומגעשיקט, אז די מאשינקע האט געפלאצט, און אין א מינוט ארום איז די פרוי געשטאנען אין גאנצען אין פלאמען...

אויפ'ן געשריי פון דער אומגליקלי-כער זענען זיך צוזאמענגעלאפען שכנים און אנגעהויבען צו גיסען אויף איהר וואסער.

ווי בעוואוסט, טאר מען אין אזא פאל נישט לעשען מיט וואסער. מען דארף די ברענענדע פערזאן פערהילען מיט עפעס.

אויך אין דעם פאל האט דאס וואסער נישט אבגעלאשען די ברענענדע פרוי, נאר נאך פערגרעסערט די פלא-מען, ערשט שפעטער האט זיך עמיצער דערמאנט וואס מ'דארף צו טון, און ארויפגעווארפען אויף דעם לעבעדיגען פאקעל א פאלטען, און אזוי ארום די ברענענדיגע קליידער אויף איהר אויס-געלאשען.

אין א שווערען צושטאנד האט מען די שווער-אבגעבריהטע מאריא שימאנ-סקא אבגעפיהרט אין שפיטאל ארײן.

דעם ה' שענפעלד'ס ערקלעהרונג

וועגען דער עקסמיטירטער פרוי וויינבוים.

אין צוזאמענהאנג מיט דער נאטיץ אין אונזער צייטונג וועגען דער עקס-מיסיע פון דער פרוי וויינבוים אויף זאוואדזקא 23, איז נעכטען געקומען אין אונזער רעדאקציע דער ה' שענפעלד און האט ערקלערט פאלגענדעס:

די פרוי האט פערנומען 1 צימער פון א וואוינונג, וועלכע האט צוליב דעם נישט געקענט זיין פערדונגען. די עקס-מיסיע האט ער געהאט פריהער, איי-דער ס'איז פארגעקומען דער דין-תורה. דעם פסק-דין האט ה' שענפעלד גע-האלטען און האט איינגעלעגט ביים רב דעם גע'פסק'נטען בעטראג, נאר די פרוי וויינבוים האט די גאנצע צייט די דירה נישט בעפרייט. ווען ה' שענפעלד איז אוועקגעפאהרען האט זיין זשאנדצע אויסגעפיהרט דעם עקסמיסיע-אורטייל.

אנ'אל-פוילישע סוחרים-צוזאמענפאר.

וועט פארקומען לויט דער איניציאטיוו פון לאדזער סוחרים-פעראיין.

(ע) לויט דער איניציאטיוו פון דעם לאדזער סוחרים-פעראיין (פעטריקאווער 73) זאל אין לאדז אדער אין ווארשא פארקומען אנ'אל-פוילישער סוחרים-צו-זאמענפאהר, צו בעהאנדלען א פראיעקט פון רעפארמירען די האנדעלס-און-אינדוס-טריע-פאטענטען.

כדי צו בעארבייטען דעם פראיעקט און די מעגליכקייטען פון דעם צוזאמענ-פאהר, פאהרט היינט ארויס קיין ווארשא דער דירעקטאר פון דעם סוחרים-פעראיין ה' היימאן.

אין דער שטעטישער אפטייק

חערען אויסגעגליכען געהאלטען, און געוועהלט א נייער לייטער.

(א) נעכטען איז אונטער דעם פאר-זיץ פון לאווניק יאעל פארגעקומען א זיצונג פון דעם אויפזיכטס-ראט פון דער שטעטישער אפטייק.

אויף דער זיצונג איז בעשלאסען גע-ווארען אויסצוגלייכען די געהאלטען פון די אנגעשטעלטע אין דער שטעטישער אפטייק מיט די געהאלטען, וועלכע עס בעקומען די אנגעשטעלטע אין די פרי-וואטע אפטייקען.

אחוץ דעם איז פון עטליכע צ הנ-דליג אפערטען אלס לייטערס פון דער שטעטישער אפטייק, אויסגעוועהלט גע-ווארען דער מאגיסטער - פארמאציע הילדעבראנד.

פון מאגיסטראט.

אויף דער נעכסטיגער מאגיסטראט-זיצונג איז בעהאנדעלט - געווארען די ביטע פון „עזרת אלמים" וועגען בע-פרייען פון אבצאהל א פערוויילונג, וועלכע איז איינגעארדענט - געווארען לטובת דער דאזיגער געזעלשאפט.

די ביטע האט אונטערשטיצט לאוו-ניק יאעל, און די געזעלשאפט איז פון דעם אפצאהל בעפרייט-געווארען.

אויף דערזעלבער זיצונג איז בעהאנ-דעלט-געווארען די ווענדונג פון דעם קינדער-סאנאטאריום „ראזאלינא" וועגען א סובסידיום.

אויך דעם דאזיגען ענין האט דער לאווניק יאעל אונטערשטיצט, אבער אזוי ווי דער ביודזשעט אויף דעם נייעם יאהר איז שוין געשלאסען-געווארען איז או מעגליך אזא סובסידיום איצט צו בעשטימען. די ביטע איז צוליב דעם אבגעווארפען-געווארען.

1.100.000 זל.

פאר בוי צוועקען.

(ע) לאדז בעקומט פון דעם פינאנץ-מיניסטעריום איין מיליאן 100 טויזענט זלאטעס אויף בוי-צוועקען.

דאס געלד האט דאס מיניסטעריום אסיגנירט א דאנק די בעמיהונגען פון דער געזעלשאפט „לאקאטאר".

אי"-פארשטעהער פון „פ.א.י." אין לאדז.

נעכטען איז אנגעקומען קיין לאדז דער גענעראל-סעקרעטער פון „פועלי-אמוני-ישראל" אין ארץ-ישראל, ה' מרדכי אלוכאי.

דער צוועק פון זיין קומען איז צו ארגאניזירען א הילפס-אקציע לטובת די ארטאדאקסישע ארבייטער אין א"י.

ביי דער באהן האבען דעם ה' אלו-כאי ערווארט פארשטעהער פון היגע ארטאדאקסישע ארגאניזאציעס.

א נייע

טראמוואי - ליניע.

(אי) די טראמוואי - דירעקציע האט בדעה פריהלינגס-צייט אנצוהויבען בויען א טראמוואי-ליניע פון דער פיעטריקא-ווער דורך דער זשיעלאנע צו דעם האלער-פלאץ, עווענטועל ביז צו דער קאלישער באהן-ליניע.

יאהר-צייט

פון הענריק שיענקיעוויטש.

(ד) דעם 15-טען נאוועמבער פאלט אויס יאהר-צייט נאך דעם גרויסען פוי-לישען שריפטשטעלער הענריק שיענ-קיעוויטש.

כדי צו בעעהרען זיין אנדענקען, האט זיך אין לאדז געבילדעט א ספע-ציעלער קאמיטעט, וועלכער וועט אויס-ארבייטען א פראגראם פון א פייערליכען צוג און טרויער-אקאדעמיע. די הכנסה פון דער אימפרעזע וועט געהן לטובת דער פוילישער „מאציעז שקאלנא".

די אויסשטעלונג

פון פוילישען מייסטער.

די אויסשטעלונג פון די פוילישע קינסטלער - מייסטער אין דער היגער קונסט-גאלעריע וועט נאך דויערען ביז סוף וואך.

אין די לעצטע טעג איז די אויס-שטעלונג בערייכערט געווארען מיט עטליכע זעהר קאסטבארע ארבייטען פון וויספיאנסקי, וויטשולקאווסקי און אלטשעווסקי.

שאפערען

טארען נישט רויכערן.

(ד) די אדמיניסטראטיווע מאכט האט פערבאטען די שאפערען און די טאק-סובקעס צו רויכערן בעת'ן פאהרען.

געפונען דאס קינד נאך 9 יאהר.

יודיש יונגעלע פערבלאנדזשעט אויף דער גאס.-א פויער נעהמט צו דאס קינד צו זיך-באנדיטען דער-הרג'ענען דעם פויער און אלע זיינע הויז-מענשען.-דאס קינד איז דער איינציגער עדות אויפ'ן פראצעס פון די באנדיטען.-מיט דער גרעסטער מיה געלינגט ענדליך דער מוטער צוריקצובעקומען דאס קינד.

אויף דער וואסקאדגיע נומער 13, צו א געוויסען אברהם פריינדליך איז נעכ-טען אנגעקומען א פרוי מיט א זוהן און א קליין יונגעלע און ארום דער פרוי מיט דעם קינד האט זיך געשאפען א געוואלדיגע פרייד. אלע בעקאנטע און שכנים האבען געקושט און געהאלזט דאס קינד.

ווי ס'ווייזט זיך ארויס, איז דא גע-שעהן אט-וואס:

מיט 9 יאהר צוריק איז ביי דער ווארשאווער איינוואוינערין פרוי פעפער-בלום (פאנסקא גאס) פערבלאנדזשעט-געווארען איהר 5 יעהריג יינגעלע יצחק'ל. ס'זענען אוועק וואכען, חדשים און יאה-רען און – די פרוי פ. האט נישט גע-הערט וועגען איהר קינד. ס'האט נישט געהאלפען קיין אנאנסירען אין די צײ-טונגען, קיין ווענדען זיך צו אלע קהלות. – דאס קינד איז פערפאלען-גע-ווארען ווי אין וואסער-ארײן.

פלוצלינג איז געשעהן א צופאל: אויף א דארף צווישען קאלא און סאמ-פאלנע זענען אנגעפאלען באנדיטען אויז ביים רייכען פויער לאשניעוויטש אויסגעפיהרט א רויב-אנפאל, אויסמאר-דענדיג דערביי אלע הויז-מענשען.

ביי דעם דאזיגען פויער האט זיך געפונען א יונגעלע, וואס לאשניעוויטש האט מיט 9 יאהר צוריק געטראפען בלאנדזשען אויפ'ן ווארשאווער שאסע. לאשניעוויטש האט דאס יונגעלע גענו-מען צו זיך, גערופען עס סטעפעק און נעלע נט עס ארבייטען אין פעלד.

ווען ס'איז פארגעקומען דער שרעק-ליכער רויב-אנפאל האט זיך סטעפעק-יצחק'ל בעהאלטען צווישען אלטע מלבושים, א דאנק וואס ס'איז איהם געלונגען צו בלייבען ביים לעבען.

די באנדיטען זענען דאן געכאפט גע-ווארען און דער קליינער סטעפעק איז ארויסגעטראטען אלס דער איינציגער לעבעדיגער עדות. דעם געריכט-פאר-זיצער איז נגווארען אויסגעפאלענד דער יודישער אויסזעהן און דאס שלעכטע פויליש פון דעם יונגעלע, און גלייכ-צייטיג מיט דעם פראצעס געגען די באנדיטען, האט זיך אנגעהויבען אנ'-אויספארשונג וועגען דעם יונגעלע.

דער פאליציי איז נאר געלונגען פעסטצושטעלען, אז דער דערהרג'ע-טער לאשניעוויטש האט דאס יונגעלע ערגיץ געפונען; אבער ווער און פון וואנען דאס קינד איז – איז נישט גע-געלונגען פעסטצושטעלען. דאס קינד איז דעריבער איבערגעגעבען געווארען דעם דער'הרג'עטענ'ס א ברודער, אויך א פויער, שפעטער האט דער פויער דאס יונגעל שוין אלס גוטען „פאראַ-בעק" פערקויפט צו אנ'אנדערן פויער.

ביגו-לביגו האט דער סאמפאל.ער רב מודיע געווען אין אלע שטעט – און אויך אין לאדזער און ווארשאווער ראַ-ביגאט – אז אין סאמפאלגע געפינט זיך ביי א פויער א יודיש יונגעלע. דער ווארשאווער ראבינאט האט וועגען דעם ענין מודיע געווען אין דער פרעסע און – פרוי פעפערבלום איז תיכף אוועק מיט איהרס אנ'עלטערן זוהן קיין סאמפאלגע.

דארט האט זי נאך לאנגען זוכען דערקענט איהר קינד. אבער דער פויער האט נישט געוואלט אפגעבען דאס יונ-געלע און אויך דאס יונגעלע האט נישט געוואלט געהן צו דער אייגענער מוטער, מחמת ער האט זי נישט דערקענט.

פרוי ס. האט געפרובט אפנעהמען דאס קינד דורך פאליציי און געריכט. דאס איז איהר אבער אויך נישט גע-לונגען, ווייל דאס קינד האט נאך נישט געהאט קיין מעטריקא.

די פערצווייפעלטע מוטער איז אוועק צום ראדאשיצער רבי'ן און געוויינט מיט ביטערע טרעהרען, אז דער רבי זאל איהר העלפען צוריקנעהמען דאס קינד. דער רבי האט דער פרוי ער-קלעהרט:

– איך בין נישט קיין בעל-מופת. איך ווינש דיר אן: געה, נעהם-אפ דיין קינד און זיי מצליח!

פרוי פ. איז דעריבער פארינען פריי-טאג אריין קיין סאמפאלנע און [מיט דער הילף פון אנ'ארטיגען רייכען יוד ה' בונם ש., האט זי געשלאסען בעקאנט-שאפט מיט דעם פויער, ביי וועלכען דאס יונגעלע איז איצט געווען, און מ'האט איינגעארדענט א „הולאנקע" מיט בראנפען און פערשידענע עסענווארג. און–ווען די שטוב-מענשען ביים פויער זענען שוין געווען גוט שיכור, האט פרוי ס. ארויסגעצנארט א הר קינד אויף דער גאס, וואו ס'האט שוין געווארט די קארעטע פון דעם רייכען יוד ה' בונם ש.

אין דער קארעטע האט דאס יונגעלע לכתחילה געפרובט שרייען, אבער ער האט ביסלעכווייז דערקענט זיין ברו-דער, וועלכער איז אויך מיטגעפאהרען.

מיט דער קארעטע זענען פרוי פע-פערבלום, איהר זוהן און דאס יונגעלע אריין קיין קאלא און פון דארט – מיט דער באהן קיין לאדז.

א דאנק דעם ה' א. פראנס האט פרוי פ. מיט איהר זוהן און יונגעל געפונען דערוויילע אנ'אפרוה-ארט אין דער רעס-טאראציע פון שמואל וויסמאן (וואסקאד-ניא 24) און דערנאך – אויף וואסקאדניא 13, ביי אברהם פריינדליך.

היינט פאהרט שוין פרוי פעפערבלום א גליקליכע א היים קיין ווארשא.

בלעם.

מערדער פון פאבריקאנט יוסף דאבראניצקי

פער׳משפט דורכ׳ן לאדזער קרייז-געריכט אויף 11 יאהר שווערע טורמע.

היינטיגע וואך זענען אין לאדז פארגעקומען 2 סענסאציאנעלע פראצעסען. עהערנעכטען - געגען יוסף הערש שלעניצקי, וועלכער האט דערשאסען דעם פראוואקאטאר, וויטקאווסקי (זעה אונזער נעכטיגען אויספיהרליכען בעריכט) און נעכטען איז פארגעקומען דער פראצעס געגען סטאניסלאוו יאבלאנסקי׳ן וועלכער האט דעם 12 יולי 1926 דערשאסען דעם יודישען פאבריקאנט יוסף דאבראניצקי.

פון אינדערפריה אן האבען זיך שוין אין געריכט זאל געפונען א סך פוילישע ארבייטער, בעזונדערס אזעלכע, וועלכע מ׳זעהט אפט אויף די מיטינגען און פערזאמלונגען פון דער נ.פ.ר׳ישער „פראצא". אין זאל האבען זיך אויך געפונען דער נ.פ.ר׳ישער ראטמאן זובערט און דעפ. וואשקיעוויטש.

ווען מ׳נעהמט נאך אין אכט, אז ביז׳ן פראצעס האט מען אין די נ.פ.ר׳ישע קרייזען געזאמעלט געלד לטובת יאבלאנסקי׳ס פערטיידיגונג און ענדליך, אז אלס פערטיידיגער פון יאבלאנסקי׳ן איז ארויסגעטראטען דער נ.פ.ר׳ישער פיהרער און מיטגליד פון שטאט-ראט, אדוו. פיכנא – שאפט זיך פאר אונז אנ׳איינדרוק, אז יאבלאנסקי׳ס טהאט האט אין די רעכטע פוילישע ארבייטער-קרייזען ארויסגערופען א שטארקע פעראינטערעסירונג.

*

ארום א פערטעל 10 פיהרען 2 פאליציאנטען אריין יאבלאנסקי׳ן און ער זעצט זיך אנידער אויף דער בעשולדיגונגס-באנק. יאבלאנסקי איז ריין אנגעטאן, אבער זעהר בלאס און מיט אונרוהיגע בליקען קוקט ער זיך ארום אין זאל.

האלב 10 קומט אריין

דער ריכטער-קאמפלעט

מיט׳ן פארזיצער וויטקאווסקי און פראקוראר זשאבינסקי בראש.

דער פארזיצער פרעגט דעם בעשולדיגטען אויף די פערסאנאליע, און יאבלאנסקי ענטפערט:

— 22 יאהר אלט. רוימיש-קאטוליש. אין קיין שולע נישט געלערנט, נאר ביי זעלבסט-לעהרע דערגאנגען ביז דער מדרגה פון 6 קלאסען. געדינט אין פוילישען מיליטער אלס פריייוויליגער.

ביים אויסרופען די עדות ווייזט זיך ארויס, אז עס פעהלען עטליכע עדות און אויך דער געריכטס-עקספערט ד״ר הורוויטש.

ביידע צדדים, דער פראקוראר און פערטיידיגער, זענען מסכים, אז דער פראצעס זאל אפגעלייגט ווערען. דער טריבונאל גהעט אוועק אויף א בעראטונג און בעשליסט, אז

דער פראצעס זאל פארקומען,

ביני-לביני קומען-אן אלע עדות און אויך דער עקספערט ד״ר הורוויטש.

ווען דער פארזיצער הויבט-אן לעזען דעם בעשולדיגונגס-אקט, לעגט-פאר, אדוו. פיכנא, אז דאס געריכט זאל בעשליסען ארויסצורופען נאך 3 עדות מצד דער פערטיידיגונג, וועלכע זאלען געבען ערקלערונגען וועגען יאבלאנסקי׳ס אויפפיהרונג אין פאבריק, אין שטוב און אין דער געזעלשאפט.

דער פארשלאג ווערט אפגעווארפען.

נאכ׳ן דורכלייענען דעם בעשולדיגונגס-אקט פרעגט דער פארזיצער יאבלאנסקי׳ן:

— אנערקענט איהר זיך צו דער שולד, אז איהר האט דעם 12. יולי 1926 4 א זייגער נ. מ. 3 מאל געשאסען אין יוסף דאבראניצקי׳ן אויפ׳ן פאבריקס-הויף אויף ציגעל-גאס 87?

בעשולדיגטער: יא.

פארזיצער: פארוואס האט איהר געשאסען

בעשולדיגטער: גאר צום ערשטען האב איך געארבייט אין פאבריק פון די ברידער פיקיעלני. דערנאך ביי דאבראניצקי׳ן אין פאבריק. איך האב פערדינט פון 20 ביז 30 זלאטעס א וואך, אבער זיך דאך געפיהלט גוט, וואס איך ארבייט אין פערדין. איך האב שטענדיג געשטרעבט צו לערנען זיך. אבער פלוצלינג בין איך געקינדיגט-געווארען צוזאמען מיט נאך ארבייטער בעת א רעדוקציע, שפעטער האט מען מיך

צוריק צוגענומען צו דער ארבייט.

אין אפארבייטס דינ 16 וואכען, האט מיך פלוצלינג דער מייסטער אפגעזאגט. איך האב געפרעגט: פארוואס? — האט מען מיר געענטפערט, אז דאבראניצקי האט אזוי געהייסען. איך האב נאכאמאל געפרעגט וועגען דער סיבה פון מיין קינדיגונג, האט זיך ארויסגעוויזען, אז ווען איך האב אמאל געשמייכעלט צו אנ׳ארבייטער,

האט דאבראניצקי געמיינט, אז איך לאך פון איהם.

פארזיצער: האט איהר געהאט עפעס געלד, ווען מ׳האט אייך געקינדיגט?

— קיין געלד אין פאבריק האט מען מיר נישט געגעבען, ווייל איך האב די קינדיגונגס צייט אפגעארבייט. איך האב אבער פערמאגט 300 זלאטעס. דאס געלד איז מיר אוועקגעגאנגען, ווייל איך האב געהאט חובות און אויך אויסגעגעבען אויף א רייזע קיין פויזען, מיט׳ן צוועק אנצוקומען אלס פרייער צוהערער אויפ׳ן פויזנער אוניווערזיטעט.

פארזיצער: האט איהר אויסגעגעבען געלד אויף קינא׳ס א. ג. ל.?

— ניין.

פארזיצער: ביי דער אויספארשונג האט איהר יא געזאגט, אז איהר זענט געווען אין קינא.

— איינמאל בין איך יא געווען.

פארזיצענדער: האט איהר זיך בעמיהט נאכ׳ן בעזייטיגען אייך צוריק אנצוקומען אין פאבריק?

— איך האב מיך געווענדעט צו דאבראניצקי׳ן, האט ער מיר געענטפערט, אז דאס איז די זאך פון פאבריק-מייסטער.

פארזיצער: האט איהר זיך אמאל געקריגט מיט׳ן מייסטער?

— ניין. איך האב זיך נאר אמאל געקריגט מיט׳ן מייסטער׳ס זוהן.

פארזיצער: האט איהר זיך געווענדעט צו עמיצען נאך אנ׳אינטערווענץ?

— דער פאבריק-לייטער האט מיר געזאגט, אז איך קען זיך ווענדען צום ארבייטס-אינספעקטאר, אדער געריכט. איך האב איהם אבער געענטפערט, אז

איך וועל שוין אליין זיין דער ריכטער.

פארזיצער: ווען האט איהר בעשלאסען צו דער׳הרג׳ענען דאבראניצקי׳ן?

— איך בין ארומגעגאנגען אהן ארבייט. זיך צוגעקוקט צו דער נויט פון אנדערע ארבייטסלאזע, לעצטענס איז מיר אויך אויסגעקומען צו זיין אויף דער לויה פון א בעקאנטען, דאס אלץ צוזאמען האט אויף מיר שרעקליך געווירקט, און —

„סטאלא שיען".

(ס׳איז געשעהן.)

אדוו. פיכנא שטעלט דעם בעשולדיגטען עטליכע פראגען: צי ער האט גענומען שטיצע; ווי לאנג געדינט אין מיליטער; וואספארע חברים ער האט געהאט; צי ער האט געטרונקען בראנפען אין דעם טאג פון מארד.

יאבלאנסקי ענטפערט:

— שטיצע האב איך נישט גענומען, ווייל ס׳איז מיר נאך נישט בעקומען; אין מיליטער האב איך געדינט 19 חדשים; חברים האב איך געהאט פערשידענע: פון דער פאבריק און קאלעגען מיט העכערער בילדונג, סטודענטען פון פויזנער אוניווערזיטעט; געטרונקען האב איך דעם זעלבען טאג ביי א בעקאנטען.

נאכ׳ן פערהער פון אנגעקלאגטען, ווערען אלע עדות בעשוואוירען און ס׳הויבט זיך אן דער עדות-פערהער.

עדות שובערט (א פאליציי-פונקציאנאר) דערצעהלט, אז ער האט געפיהרט די ערשטע אויספארשונג אין קאמיסאריאט.

ווען ער האט געפרעגט דעם בעשולדיגטען, פארוואס ער האט געשאסען, האט ער געענטפערט, אז דערפאר, וואס ער איז נישט גערעכטיג בעזייטיגט געווארען פון דער ארבייט און אז ער האט שוין לאנג בעשלאסען צו דער׳הרג׳ענען דאבראניצקי׳ן, נאר ער האט אפגעווארט, ביז ס׳וועלען זיך איהם אויסשעפען אלע געלד-מיטלען.

אויף דער פראגע פון פראקוראר ענטפערט דער עדות, אז ער האט אויך געפארשט די פאמיליע פון מערדער און מ׳האט איהם ערקלערט, אז יאבלאנסקי האט געהאט אזא נאטור, אז

אויב ער האט עפעס אונטערגענומען, האט ער געמוזט אויספיהרען.

דער עדות מיעלטשארעק (פארטיע פון דאבראניצקי׳ס פאבריק) דערצעהלט, ווי יאבלאנסקי איז אין קריטישען טאג 4 א זייגער נאכמיטאג אריינגעקומען אין פארטיע-שטיבעל און זיך אנידערגעזעצט אויף א באנק. דער עדות האט איהם געהייסען ארויסגעהן, האט ער געענטפערט, אז ער ווארט אויף זיינס א חבר. באלד איז אנגעקומען דאבראניצקי, און (ווי מיר האבען שוין אויספיהרליך בעשריבען) — ס׳איז פארגעקומען דער מארד. דער עדות איז צוערשט צומישט געווארען. שפעטער האט ער געהייסען טעלעפאנירען נאך מאגאטאוויע און פאליציי.

אויף דער פראגע פון פארזיצער ענטפערט דער עדות מיעלטשארעק, אז ער האט געזעהען, ווי יאבלאנסקי האט געגעבען צו דאבראניצקי׳ן

3 שאסען פון הינטען.

נאכ׳ן צווייטען שאס איז דאבראניצקי געפאלען טויט.

(בעת׳ן אויסהערען דעם עדות, האט עמיץ אין פובליקום געלאכט. ס׳האט זיך ארויסגעוויזען, אז דאס איז אנ׳ארבייטער און ער איז ארויסגעפיהרט געווארען פון זאל).

דעם עדות גיטעל (פאבריק-לייטער פון די ברי׳ער דאבראניצקי) פרעגט דער פארזיצער:

— האט איהר בעזייטיגט דעם בעשולדיגטען פון דער ארבייט דערפאר וואס ער האט געיערט אדער געלאכט?

— ניין, איך האב דאס געטאן אויפ׳ן פערלאנג פון דאבראניצקי׳ן, וועלכער האט מיר דאס בעפוילען דורכ׳ן מייסטער קושמיערעק.

אדוו. פיכנא פרעגט דעם עדות:

— צי איז נאכ׳ן מארד געווען א צייט, ווען יאבלאנסקי׳ס פאמיליע איז בעזייטיגט געווארען פון דער ארבייט.

— יא אבער שפעטער האט מען זיי צוריקגענומען צו דער ארבייט.

— האט זיך עמיץ בעמיהט אדער אינטערווענירט.

— יא. דער פראפעסיאנעלער ארבייטער-פעראיין.

— איז געווען א צייט, ווען מ׳האט די ארבייטער אין דער פאבריק אויסגעצאהלט מיט סחורה, אנשטאט געלד.

— געווען אזא צייט, מ׳האט געצאהלט מיט א טייל געלד און א טייל סחורה.

— האבען די ארבייטער פראטעסטירט?

— יא.

דער עדות סטאניסלאוו פאוליצקי (סטארשי-פזשאדאווניק) דערצעהלט, אז ער איז דער ערשטער אנגעקומען אויפ׳ן ארט פון געשעהעניש, וואו ס׳איז שוין געלעגען דער טויטער קערפער פון דאבראניצקי ער האט געטראפען יאבלאנסקי׳ן אויפ׳ן הויף מיט׳ן רעוואלווער אין האנד, גלייך ער וואלט

נאך געהאט בדעה עמיצען צו דער׳הרג׳ענען.

דער עדות איז צו צו יאבלאנסקי׳ן און איהם געהייסען אנידערלעגען דעם רעוואלווער אויף א וואגען, וואס איז געשטאנען דערנעבען. יאבלאנסקי האט דאס באלד געטאן. אין רעוואלווער האט זיך נאך געפונען איין קויל. דער עדות האט געפרעגט דעם מערדער, פארוואס ער האט דער׳הרג׳עט דעם פאבריקאנט. האט ער געענטפערט, אז דאס וועט שוין פעסטשטעלען די אויספארשונג.

ווייטער ערקלערט דער עדות, אז די גאנצע צייט, וואס יאבלאנסקי האט זיך געפונען אונטער זיין אויפזיכט, איז ער געווען רוהיג.

דער עדות נאוואקאווסקי (אנ׳ארבייטער אין דאבראניצקי׳ס פאבריק) דערצעהלט, אז ער האט אין דער קריטישער שעה געטראפען אויפ׳ן דאמבראווסקי-פלאץ יאבלאנסקי׳ן, וועלכער האט איהם געפרעגט, צי דאבראניצקי איז איצט אין פאבריק. דער עדות האט געענטפערט, אז ער ווייסט נישט און דאן זענען זיי צוזאמען געגאנגען ביז דער פאבריק. דער עדות איז אריין צו דער ארבייט און יאבלאנסקי איז געבליבען אין פארטיע שטיבעל.

דער זעלבער עדות דערצעהלט אויך אויף דער פראגע פון אדוו. פיכנא — אז ס׳איז געווען א צייט, ווען די ארבייטער האבען בעקומען אויסגעצאהלט מיט סחורה. א דעלעגאציע האט וועגען דעם אינטערווענירט, אבער ער, דער עדות, האט זיך אין דער דעלעגאציע נישט בעטייליגט. אין פאבריק ארבייט ער 15 יאהר, און די גאנצע צייט איז זיך דאבראניצקי גוט בעגאנגען מיט די ארבייטער.

נאכ׳ן ספרענדיגען דעם עדות-פערהער לייענט דער פארזיצער דעם פראטאקאל פון געריכט מעד ציגישער אויספארשונג. דער געריכטס-דינער גיט דאן צו דעם טריבונאל א פעקעלע מיט די זאכליכע בעווייזען - דעם רעוואלווער מיט די קוילען.

דער געריכטס-עקספערט ד״ר הורוויטש שטעלט-פעסט, אז די ערשטע קויל איז פאר דאבראניצקי׳ן געווען נישט געפעהרליך. דאגעגען איז דער טויט געקומען נאך דער צווייטער קויל, וועלכע האט דורכגעלעכערט דעם מוח.

— עס נעהמט א ווארט דער

פראקוראר זשאבינסקי,

וועלכער אנאליזירט גענוי דעם בעשולדיגונגס אקט און שטעלט זיך אפ אויף די פרטים פון דעם שרעקליכען מארד, וועלכען ס׳האט אויסגעפיהרט יאבלאנסקי איבער דעם פאבריקאנט דאבראניצקי.

דער פראקוראר ווייזט אן דערויף, אז

דער מערדער איז פאר און נאך דעם מארד געווען רוהיג

און האט זיך מיט דער זעלבער רוהיגקייט אנידערגעזעצט אויף א באנק, ווען אפילו פאר זיינע אויגען איז געלעגען דער טויטער קערפער פון זיין קרבן.

יאבלאנסקי׳ן איז קיין שום שלעכטס נישט געטון געווארען, ער איז נאר אפגעזאגט געווארען פון דער ארבייט, — זאגט דער פראקוראר, — און מ׳דארף נעהמען אין אכט, אז דער בעשולדיגטער איז א האלב-אינטעליגענט, ער האט זיך נאר געוואלט לערנען, און ער האט דעריבער געקענט פאראויסזעהן די פאלגען פון אזא שווערען פערברעכען. דער דערמארדעטער דאבראניצקי איז געווען אנ׳ארענטליכער און אנגעזעהענער מענש, א וואוילטעטער, וועלכער האט געגעבען הונדערטער ארבייטער די מעגליכקייט צום לעבען, — דעריבער פאדער איך פאר דעם בעשולדיגטען די העכסטע שטראף.

איידער עס נעהמט דאס ווארט אדוו. פיכנא, בעווייזט זיך אין זאל א סטענאגראפיסטקע, וועלכע איז געקומען אין דער געזעלשאפט פון נ.פ.ר.ישען ראטמאן זובערט.

אדוו. פיכנא

הויבט אן: אלס בעשולדיגטער זיצט דא א יונגער, 22-יעהריגער ארבייטער, א פיזיש שוואכער און גייסטיג נישט-ענטוויקעלטער. פאר אונז דארף דעריבער זיין וויכטיג דער פסיכישער מאמענט, אין וועלכען דער מארד איז פארגעקומען. מ׳דארף גענוי בעטראכטען, צי איז דער מארד נישט פארגעקומען אין א צושטאנד פון העכסטער צעשטרייטקייט? ווען מ׳זאל וועלען דעם מארד משפט׳ען לויט לאמבראזא׳ן, וואלט איך געזאגט, אז א פערברעכען איז דערלאזבאר. אבער איך וויל זיך ריכטען לויט דעם ריכטער פון העכסטען מלוכה-טריבונאל מאגיליצקי, וועלכער שטעלט פעסט, אז א פערברעכער איז א קינד פון זיין געזעלשאפט, מיט וועלכער ער האט געלעבט און געקעמפט. מיר קענען דעריבער פעראורטיילען יאבלאנסקי׳ס טהאט. אבער איהם אליין, קען מען נישט שטעמפלען אלס פערברעכער.

יעדער פון אונז האט געקענט ווערען א פערברעכער, ווייל

די געזעלשאפט איז אפט לגבי איהרע קינדער א שטיף-מוטער

שוין אונזער העכסטער ריכטער כריסטוס — זאגט ווייטער אדוו. פיכנא — האט אונז געלערנט, אז „מ׳דארף ליבען, ליבען אלע אהן אויסנאהם".

לאמיר פרובען אריינקוקען אין דער נשמה פון יאבלאנסקי׳ן. ער איז געבוירען אין אנ׳ארבייטער-פאמיליע, אין פק שטאט; מיט׳ן לאדזער פראלעטאריאט האט ער דורכגעלעבט אלע זיינע ליידען אין קאמפען; ער האט זיך אנגעהערט וועגען די קאמפען מיט דער בורזשואזיע, וואס דער פראלעטאריאט האט געפיהרט אין יאהר 1905, און דעמאלט, ווען די פוילישע ארבייטער האבען געקעמפט פאר ברויט און פאר בעסערען מארגען. — האבען די, וועלכע האבען צו יענער צייט רעפרעזענטירט דעם לאדזער קאפיטאל, געהאלפען דעם צארישער מלכות אין זייער קאמף געגען די ארבייטער.

פארזיצער (רייסט איבער): כ׳בעט נישט רעדען וועגען פאליטיק און קלאסען קאמף. איך מאך אייך אויפמערקזאם און שרייב עס איין אין פראטאקאל.

אדוו. פיכנא: אלע ווייסען מיר, אז

ווען לאונאכאוו איז געקומען צו אונז

מיט קוילען און נאהייקעס, האט ער געוואונען די סימפאטיע פון געוויסע ספערען...

און פון דעם אלעם האט זיך אנגעהערט דער יונגער יאבלאנסקי. ער האט זיך אויך שוין אליין צו געזעהען, ווי די דייטשע אקופאנטען האבען גערויבט די ארבייטער, ארויסגעפיהרט קיין דייטשלאנד אויף שווערע צוואנגס-ארבייט, — דאס האט אויף איהם געווירקט און ער איז דעריבער אויפ׳ן ערשטען רוף אין יאהר 1920 אוועק פריייוויליג אין מיליטער קעמפען מיט׳ן שונא פון פוילען׳ס אונאפהענגיגקייט.

לאמיר ענדליך בעטראכטען, אז מען האט איהם אונגערעכטיג געקינדיגט פון דער ארבייט, אין א צייט, ווען ער האט נישט געקענט בעקומען קיין אנדערע ארבייט און אויך נישט קיין שטיצע. ער איז דעריבער געבליבען פערצווייפעלט. נישט ריכטיג, אז דער בעשולדיגטער איז אינטעליגענט. אויב ער רעדט וועגען בילדונג, איז עס ביי איהם אזא מין אונגארמאלקייט ער איז א פשוט׳ער ארבייטער.

צום סוף פון זיין רעדע בעווייזט אדוו. פיכנא, אז ס׳איז גאנץ פערשטענדליך, וואס אין יאבלאנסקי׳ס קראנקען מוח איז געבוירען געווארען דער געדאנק וועגען ערמארדען זיין געוועזענעם פאבריקאנט. מ׳דארף איהם מוחל זיין און געבען א מעגליך לייכטע שטראף.

בעת אדוו. פיכנא׳ס רעדע האט זיך יאבלאנסקי עטליכע מאל צעוויינט.

נאך א קורצער בעראטונג האט דאס געריכט ארויסגעטראגען אנ׳אורטייל, לויט וועלכען יאבלאנסקי איז פער׳משפט געווארען אויף 11 יאהר שווערע טורמע און צו בעצאהלען די געריכטס-קאסטען.

(על-ם).

פון „קרן קימת לישראל“.

בעזוך פון ד״ר א. פּאָלאַק פון בערלין.

דעם פאַרגאַנגענעם זונטאָג האָט געווילט אין אונזער שטאָט דער דעלעגירטער פון הויפּט-דירעקטאָריום פון „קרן קימת לישראל“ אין ירושלים, ה׳ אַדאָלף פּאָלאַק פון בערלין, אין דער בעגלייטונג פון גענעראַל-סעקרעטאַר פון דער קק״ל-צענטראַלע אין פּוילען, ה׳ דור ראַדזינסקי.

די געסט האָבען זיך בעקענט מיט׳ן גאַנג פון דער אַרבייט פון קק״ל-ביוראָ און אָפּגעהאַלטען אַ לענגערע קאָנפערענץ מיט די מיטגלידער פון פאַראייניגטען קרן-קימת קאָמיטעט וועגען די בעפאָרשטעהענדע אַרבייט אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם 25-יעהריגען יובילעאום פון יודישען נאַציאָנאַל-פאָנד; וועלכער פאַלט אויס אינ׳ם היינטיגען יאָהר.

אין אָוונד איז, אונטער׳ן פאָרזיץ פון ה׳ א. שאַפּירא, פאָרגעקומען אַ פאַרזאַמלונג, אין וועלכער עס האָבען זיך בעטייליגט די פאָרשטעהער פון די פאַרשידענע ציוניסטישע גרופּירונגען און פון די יוגענד-אָרגאַניזאַציעס. אין אַ לענגערען רעפעראַט בעקענט ה׳ ד״ר פּאָלאַק די פאַרזאַמעלטע מיט דעם יעצטיגען צושטאַנד פון קרן קימת לישראל און וועגען די בעפאָרשטעהענדע באַדען-קניות, וועלכע זאָלען אין דער נאָהנטער צייט אַדורכגעפיהרט ווערען דורכ׳ן קק״ל. אַ בעזונדערן גרויסען געוויכט ווערט געלעגט אויף דער איצטיגער יובילעאום-אַקציע, וועלכע הויבט זיך אָן צוזאַמען מיט די חנוכה-זאַמלונג און וועט דויערן גאַנצע 2 וואָכען.

דער סעקרעטאַר פון קק״ל צענטראַלע אין פּוילען, ה׳ ראַדזינסקי, רעדט וועגען דער סיסטעמאַטיזירונג פון די פּעריאָדישע זאַמלונגען, וועלכע וועלען מוזען פון איצט אָן געפיהרט ווערען אין אַ פיל שטאַרקערען טעמפּאָ. די בלוי-ווייסע פּושקע — זאָגט דער רעדנער — איז אין משך פון דער לעצטער צייט געוואָרען זעהר פּאָפּולער און בעליבט ביי די יודישע מאַסען. די פּושקע-הכנסות האָבען אין משך פון היינטיגען יאָהר געגעבען ביי אונז אין פּוילען, העכער 60% פון די אַלגעמיינע הכנסות. אויך אין לאָדז מוזען געמאַכט ווערען די געהעריגע אנשטרענגונגען, אַז עס זאָל אין משך פון יעצטיגען חודש פאַרטיילט ווערען פרישע 3000 פּושקעס, כדי די אַלגעמיינע צאָהל פון די פאַרטיילטע פּושקעס אין אונזער שטאָט זאָל דערגרייכען ביז 10,000. עס ענטוויקעלט זיך דאַן אַ לענגערע דיסקוסיע איבער די פאַרשידענע פּונקטען, וואָס זענען נוגע דעם סיסטעם פון אַרבייט. אין דער דיסקוסיע בעטייליגען זיך די גרעסטע טייל פון די פאַרזאַמעלטע.

צום סוף ווערט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע, לויט וועלכע עס פאַרפּליכטען זיך די פאָרשטעהער פון די פאַרשידענע גרופּירונגען צוזוטרעטען צו אַ ברייטערע פּושקע-פאַרטיילונג און אָרגאַניזירונג פון די חברים צו דער יובילעאום אַקציע. די אָנוועזענדע נעהמען אויף זיך די התחייבות צו דעקען דעם קאָנטינגענט פאַר דער יובילעאום-אַקציע, וועלכע איז געוואָרען בעשטימט פאַר לאָדז דורך דער לאַנדעס-צענטראַלע אין פּוילען.

מיט צוויי יאהר טורמע

וועט ער בעצאָהלען פאַר דער כלה׳ס נאָז.

(—) ד. 27-טען יוני האַלב 10 אין דער פריה האָט זיך אויפ׳ן פרייהייטס-פּלאַץ אָפּגעשפּילט אַ גאַנץ אומגעוועהנליכע סצענע. פון אַ טויער נישט ווייט פון מאַגיסטראַט איז אַרויסגעלאָפען אַ יונגערמאַן, צוגעפאַלען צו אַ פאַרבייגעהענדיגען מיידעל, האַסטיג איהר אַרומגענומען און איהר איינגעביסען די נאָז.

ס׳איז געוואָרען אַ געלויף, אַ געשריי, ס׳איז אָנגעקומען פּאָליציי, דער יונגערמאַן איז אַרעסטירט געוואָרען, און עהערגעכטען איז ער געשטאַנען פאַר׳ן קרייז-געריכט אַלס בעשולדיגטער אין שווערער קערפּערליכער פאַרלעצונג פון דעם מיידעל.

דער בעשולדיגטער, אַלעקסאַנדער סאַמפּאַר, 22 יאָהר אַלט, שילדערט די זאַך פאַר אַזוי, דאָס מיידעל, יאַגישעווסקאַ, איז זיין כלה. צוויי יאָהר איז ער מיט איהר „אויסגעגאַנגען“. ער האָט געוואָלט מיט איהר חתונה האָבען, אָבער געגען דעם שידוך איז געווען איהר פאַמיליע. זיינע ליבעס-געפיהלען זענען געווען אויסגעשטעלט אויף אַ גרויסען נסיון. איהם האָט זיך געדאַכט, אַז די כלה פאַרראַט איהם, ער האָט אפילו געהאַט דערצו בעווייזען, איינמאָל איז ער צו איהר געקומען און געזעהן דורכ׳ן פענסטער, ווי זי זיצט מיט אַ פרעמדען מאַנספּערשוין. זי האָט איהם נישט געוואָלט אַריינלאָזען און פאַרקלאַפּט פאַר איהם די לאַדענס. זי האָט איהם בכלל אָנגעהויבען צו פאַרשטויסען פון זיך און ערקלערט, אַז זי וויל איהם מעהר נישט קענען. זיין טאַט איז ער בעגאַנגען אין אַ צושטאַנד, וואָס ער קען זיך נישט אָפּגעבען וועגען איהם קיין דין וחשבון, ווען די כלה האָט איהם אויף דער גאַס ערקלערט, אַז זי וויל איהם מעהר נישט קענען.

די כלה כאַראַקטעריזירט איהר געוו. חתן אַלס ברוטאַלען מענש, וועלכער פלעגט איהר פאַרפאָלגען אומויסט און אומגישט. ער פלעגט איהר שלאָגען, בעליידיגען איהר מוטער, איינמאָל האָט ער זיך צושלאָגען מיט איהר ברודער. דערפאַר האָט זי געוואָלט מיט איהם איבעררייסען.

דער פּראָקוראָר מאַרקאָווסקי פאַרלאַנגט פאַר׳ן בעשולדיגטען אַ שווערע שטראָף, ווייל אַזאַ מין פאַרוואונדונג, וואָס מאַכט העסליך דאָס פּנים, איז פאַר אַ יונגער פרוי בעזונדערס שמערצליך, אָפּרופענדיג זיך אויף איהר גאַנצען ווייטערדיגען לעבען.

אַדוואָקאַט קאָבילינסקי שטעלט אונטער אַ צווייפעל די נאָרמאַלקייט פונ׳ם בעשולדיגטען, ער האַלט, אַז מיר האָבען דאָ צו טון מיט אַ זעלטענעם פאַל פון סאַדיסטישער אומנאָרמאַלקייט, וואָס דריקט זיך אויס אין בייסען דעם קרבן. מ׳וואָלט, מיינט דער פאַרטיידיגער, אייגענטליך געדאַרפט שטעלען דעם בעשולדיגטען אונטער אַ פּסיכיאַטרישער אויפזיכט.

דאָס געריכט האָט סאַמפּאַר׳ן פאַרמשפּט צו צוויי יאָהר טורמע, אַריינרעכענדיג איהם די אַרעסט-צייט ביז צום פּראָצעס.

בעקער-געזעלען אדורכגעקומען

פרייטאג ווערט אונטערגעשריבען אַנ׳אָפּמאַך.

(ב) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט האָבען די בעקער-געזעלען געפאָדערט אַ הוספה פון 40 פּראָצענט.

אויף דער געמיינזאַמער קאָנפערענץ ביים אַרבייטס-אינספּעקטאָר האָבען זיי זייער פאָדערונג רעדוצירט ביז 17 פּראָצענט. די מייסטערס האָבען פאָרגעלעגט נאָר 14 פּראָצענט הוספה. די אַרבייטער האָבען צוערשט נישט מסכים געווען, אָבער שפּעטער זענען זיי אויף דער הוספה איינגעגאַנגען און דער אַרבייטס אינספּעקטאָר האָט בעשטימט אַ קאָנפערענץ אויף פרייטאָג דעם 29 ד. ח. כדי די צדדים זאָלען אונטערשרייבען אַנ׳אָפּמאַך.

קויהלען פאַר אָרימעלייט,

כדי צו בעקעמפען די קויהלען-ליכוע.

(ע) נאָך דער אינטערווענץ פון וואָיעוואָדע יאַשטשאָלט איז אין לאָדז צו ערוואַרטען אַ גרעסערען טראַנספּאָרט קויהלען, וועלכער וועט געשיקט ווערען פון די מלוכה׳שע קויהלען-גרובען גלייך קיין לאָדז.

די קויהלען וועלען פאַרקויפט ווערען דער אומבעמיטעלטער בעפעלקערונג פון לאָדז פאַר ביליגע פּרייזען.

דאָס האַנדעלס-מיניסטעריום וויל אַזוי אַרום בעקעמפען די ליכוע מיט קויהלען ביים דעטייל-פאַרקויף.

אויפהאַלטען דעם וואוקס פון דירה-געלד

אוראי איז עס אומבעדינגט נויטיג!

(ד) נעכטען האָבען די לאָקאַטאָרען-פאַראיינען אַרויסגעשיקט קיין וואַרשע אַ מעמאָריאַל, אין וועלכען זיי ווייזען אָן, אַז אין דעם איצטיגען מאָמענט איז אומבעדינגט נויטיג: — אויפצוהאַלטען דעם וואוקס פון דעם דירה געלד אויך פון די 3 צימערדיגע וואוינונגען; אויפהאַלטען עקסמיסיעס, וועלכע זענען שוין ערקלעהרט געוואָרען ביז מאַי 1927; פאַרזיכערען און פאַרברייטערען די רעכט פון די סובלאָקאַטאָרען אויך צו רעגולירען זייער בעציהונג צו די לאָקאַטאָרען.

פּאָזנאַנסקי׳ס און שייבלער׳ס פאַבריקען

האַלטען ביים אָפּשטעלען זיך צוליב׳ן קויהלען-מאַנגעל.

(צ) נישט קוקענדיג אויף די ענערגישע אַרויסטרעטונגען און אינטערווענציען מצד דעם פאַראיין פון טעקסטיל-אינדוסטריע אין פּוילען ביים קאָמוניקאַציאָנס-מיניסטעריום, ווי אויך ביים האַנדעלס-מיניסטעריום, איז דערווייל נישט געלונגען צו ליקווידירען דעם קויהלען-קריזיס אין לאָדז.

אַ גאַנצע רייהע קלענערע און גרעסערע פאַבריקען האָבען אָפּגעשטעלט די אַרבייט.

עס איז אויך נישט אויסגעשלאָסען, אַז צוליב׳ן מאַנגעל אין קויהלען זאָלען אויך בלייבען שטעהן אַזעלכע פאַבריקען, ווי י. ק. פּאָזנאַנסקי׳ס און פון שייבלער און גראָהמאַן.

אַרבייטס-הויז, ערציהונגס-אַנשטאַלטען און אַנ׳אינטערנאַט.

נאָהענטע פּלענער פון מאַגיסטראַט.

(מ) אויף אַ זיצונג פון דער דעלעגאַציע פון געזעלשאַפטליכער אויפזיכט ביים מאַגיסטראַט איז בעשלאָסען געוואָרען צו ווענדען זיך צום מאַגיסטראַט וועגען שאַפען אַנ׳אַרבייטס-הויז, כדי צו האָבען די מעגליכקייט צו קעמפען מיט דער בעטלעריי, וועגען אָפּטיילען אַ שטח צו בויען שטעטישע ערציהונגס-הייזער און וועגען אויסזוכען אַנ׳אַנדערען בנין פאַר׳ן אינטערנאַט פאַר יונגלעך, ווייל דער ביז-איצטיגער בנין געפינט זיך אין אַזאַ צושטאַנד, אַז עס דראָהט אַ געפאַהר פאַר די איינוואוינער פון דעם הויז.

דזשערזשינסקי און די יודישע טאָכטער.

אַ בלוטיגע ליבעס טראַגעדיע וואָס האָט זיך אָנגעהויבען אין רוסלאַנד, און פאַרענדיגט מיט זעלבסטמאָרד פון אַ יודישער פרוי אין פּאַריז.

5.

סטעפּאַנאָוו האָט געריבען מיט שנאה איהרע שלייפען, און קוים איהר אָפּגעמינטערט. אָפּלייגענדיג דעם דערשאָסענעם אַלטען מאַן אָן אַ זייט און אָנזאָגענדיג די וועכטערס, אַז זיי זאָלען איהם נישט צומישען מיט אַנדערע, האָט ער גענומען אויף די הענד די יונגע פרויענצימער, וועלכע האָט נישט געקענט מעהר שטעהן אויף די פיס; ער האָט איהר אַריינגעזעצט אין זיין וואָגען פון דער „טשעקאַ“ — אַזשר דעם זעלבען וואָגען, אין וועלכען מען האָט נאָך גאָר נישט לאַנג צוריק געפיהרט איהר פאָטער צו דערשיסען — און איהר אַליין, אָפּגעפיהרט אַהיים...

אויף מאָרגען איז פאָרגעקומען ר׳ יאָסעלע ציימלינ׳ס לויה, אויף וועלכער עס זענען געגאַנגען בוכשטעבליך אַלע מאָסקווער יודען און געוויינט, ווי אויף אַנ׳אייגענעם טאַטען... אויפ׳ן בית-עולם האָט איהם מיט הייסע טרעהרען מספּד געווען דער מאָסקווער ראַבינער מאַזה, און זיינע אייגענע זיהן. רבקה׳לע האָט ביי דעם אָפענעם קבר געריסען די האָר פון קאָפּ... די מוזינקע האָט ערשט נאָך זיין טראַגישען טויט דערפיהלט, ווי איהר פאָטער איז איהר טייער געווען..

ווער קען אָבער אַריינדרינגען אין די רעטעניששען פון אַ מיידעלשען האַרצען?! בלויז אין אַ פּאָר מאָנאַטען אַרום נאָך ר׳ יאָסעלע׳ס לויה, האָט די גאַנצע יודישע מאָסקווע גע׳רעש׳ט מיט אַ נייער „טראַגעדיע“ אין ר׳ יאָסעלע׳ס פאַריתו׳מ׳טער פאַמיליע: רעוועקאַ, ר׳ יאָסעלע׳ס מוזינקע און יענער טשעקיסט סטעפּאַנאָוו, וועלכער האָט איהר געהאָלפען אויסזוכען איהר פאָטער׳ס טויטען קערפּער, זענען שטערבליך פאַרליבט איינער אין אַנדערען און געהען ביידע חתונה האָבען, — נאַטירליך, אַ חתונה אויפ׳ן סאָוויעטישען שטייגער, אָהן רבנים און אָהן גלחים, בלויז פאַרשרייבען זיך אין קאָמיסאַריאַט אַלס מאַן און ווייב... דערצו דאַרף מען נישט בייטען דעם גלויבען, נישט דעם יודישען נאָמען; אָהן טויף-וואַסער, אָהן קיין שום רעליגיעזער צערעמאָניע, איז רעוועקאַ יאָסעלעוונאַ געוואָרען אַ סטעפּאַנאָווא!.. עס האָבען נישט געהאָלפען די חלשות-יאָמערען פון דער מוטער; די געוואַלדען פון די ברידער. ר׳ יאָסעלע׳ס אַ טאָכטער, זייערע אַ שוועסטער זאָל גאָר וועלען לעבען (ווי האָבען עס נישט גערופען „היי אַטען“) מיט אַ גוי, מיט אַ דאָרף׳ס שייגעץ... מיט אַ טשעקיסט!.. רעוועקאַ האָט אָבער געענטפערט, אַז זי האַלט נישט פון די אַלטע פאַנאַטישע זאַכען... סטעפּאַנאָוו איז איר געפעלען. ער איז איינפאַך, אונגעוויסענד, ווי אַ דאָרפס-פּויער, אָבער ער פאַרמאָגט אין זיך אַזוי פיל צערטליכקייט, און פון די אַלטע קלאַסען-אונטערשידען אָדער נאַציאָנאַלע אָבערגלויבען האָט זי זיך שוין לאַנג אָפּגעטרייסעלט, ווען זי איז נאָך געווען אין גימנאַזיע... זי ווייסט נישט, אויב זי וואָלט זיך דערויף ענטשלאָסען, ווען דער פאָטער וואָלט נאָך געלעבט, אָבער איצטער קען איהר קיינער נישט שטערען...

מען דאַרף צוגעבען, אַז אין יענע צייטען האָבען זיך צווישען דעם יודישען יונגען דור און דעם רוסישען איבערהויפּט געמעהרט די געמישטע חתונות. די אלמנה ציימלין און די זיהן האָבען אַליין געבעטען סטעפּאַנאָוו׳ן זיי אָפּט צו בעזוכען, דערפאַר וואָס ער האָט זיי געטון אַזאַ חסד. פלעגט ער קימען זיך נאָכפרעגען, וואָס רעוועקאַ מאַכט, נאָך דעם אומגליק, וואָס האָט איהר אַזוי ערשיטערט... דערביי פלעגט ער זיך יעדעס מאָל פיהלען דאָ ווי אין אַ פערלעגענהייט, האַלטען זיך זעהר בעשיידען, זעהר הכנעה׳דיג, וואָס די הויז-לייט איז בעזונדערס געפעלען געווען.

האָט זיי דאַן גאָר געקענט קומען אויפ׳ן זינען, אַז די בעקאַנטשאַפט וועט אַוועקגעהן אַזוי ווייט?.. אין מאָסקווער יודען האָבען אפשר מעהר בעדויערט דעם טרויעריגען שריט פון רעוועקאַ׳ן, ווי דעם שרעקליכען סוף פון איהר פאָטער... אַז ר׳ יאָסעלע׳ס אַ טאָכטער האָט חתונה מיט אַ גוי, מיט אַ „טשעקיסט“, איז עס אַ סימן, אַז די אַלטע גוטע צייטען זענען שוין אַוועק אויף אייביג, און וועלען זיך שוין קיינמאָל צוריק נישט אומקעהרען — פלעגט מען הערען אין יעדען יודישען הויז פון מאָסקווע.

דאָס איז אפשר נאָך אַנ׳ערגערער סימן ווי ווען ניקאָלאַי דעם צווייטענ׳ס אַ קינד וואָלט אַ שידוך געטון מיט לענינ׳ס משפחה...

זעלבסטפאַרשטענדליך, אַז רעוועקאַ האָט מיט איהר גוי שוין מען נישט געקענט בלייבען וואוינען אין די ענגע בוידעם-קאַמערלעך וואו עס האָט איצט געלעבט איהר מוטער און איהרע ברידער און זייערע פאַמיליעס. איבעריגענס ווען אפילו יענע וואָלטען ווי עס איז דאַרויף איינגעגאַנגען, וואָלט זי אַליין דערויף נישט איינגעשטימט. סטעפּאַנאָוו איז פאַר דער צייט דערהויבען געוואָרען צו דער העכער מדרגה פון אַ קאָמיסאַר איבער דער „טשעקאַ“ פון דעם איוואַנאָווער מאַנאַסטיר און ער האָט פאַרנומען אין מאַנאַסטיר גופא די גרויסע אַרטיגע וואוינונג פון דעם פריהערדיגע מאַנאַסטירסקען אַרכימאַנדריט (הויפּט-גלח) די יונגע פּאָר האָבען זעהר גוט צווישען זיך געלעבט. סטעפּאַנאָוו האָט זיך ווירקליך אַרויסגעוויזען פאַר זעהר אַנ׳איינפאַכען, אָבער זעהר אַ צערטליכען פון דער נאַטור. רעוועקאַ׳ן האָט ער איינפאַך פאַרגעטערט. זי פלעגט איהם קענען אויפקלערען אַלע פאַרפּלאָנטערטע פראַגען. זי האָט דאָך אַזוי פיל געשטודירט. קאַרל מאַרקס׳ן פלעגט זי איהם אַזוי אויסטייטשען און אַריינלעגען אין מויל, אַז ווען ער פלעגט דערנאָך אַרויסטרעטען אין די „קאָמוניסטישע יאַטשייקעס“ פלעגען די חברים בלייבען זיצען מיט אָפענע מיילער. איהם האָט גאָר פאַרדראָסען, וואָס ביי איהר טיפען פאַרשטאַנד, בלייבט זי אַלץ אַנ׳„עס-ער׳אָווקע“ (סאָציאַליסטין-רעוואָלוציאָנערין), ווי זי איז געווען, לויט איהרע רייד, פאַר דער רעוואָלוציע, און וויל נישט ווערען קיין קאָמוניסטקע. דאָס איז, אפנים, נאָר צוליב דער אינטעליגענטישער פּסיכאָלאָגיע, ווי מען שרייבט אין דער „פּראַוודאַ“... און אָפטמאָל שטעלט זי איהם גופא, אַ טרייען „טשעקיסט“, אין אַ פאַרלעגענהייט, ווען זי רעדט אויס אַלדאָס בייז אויפ׳ן „טאָוואַרישטש לענין“... „פּאַ זאַקאָנו“ (לויט דעם געזעץ) וואָלט ער איהר באַלד געדאַרפט אַרעסטירען און אָפּפיהרען אין „טשעקאַ“; פלעגט ער זיך בערוהיגען, אַז אין אמת׳ן איז דאָך זעהר וואוינונג טאַקע אין „טשעקאַ“ און ער, דער טשעקיסטישער קאָמיסאַר, איהר מאַן, איז דאָך איבער איהר דער בעל-הבית, און וואָס קען מען נאָך טון צו איהר?!..

(פאָרטזעצונג קומט)

צוליב ליטעראַרישער אַמביציע.

זעלבסטמאָרד פון דעם שענסטען מיידעל פון אונגאַרן.

פון בודאַפּעשט מעלדעט מען, אַז אַ שטאַרקען איינדרוק האָט דאָרט געמאַכט דער זעלבסטמאָרד פון דער יונגער זעל טען-שעהנער ס'דאָניע סאָדאר, וועלכער האָט זיך מער'סמ'ט צוליב... עפּיס אַ מאָדנעם חשק צו שרייבען לידער, וואָס קיינער וויל נישט דרוקען.

אפשר זענען די לידער גאָרנישט גע-וועזען אַזוי נע שלעכטע—אַ פאַקט איז אָבער, אַז קיין שום רעדאַקטאָר אין אונגאַרן האָט נישט געוואָלט זיי דרוקען. די לי-דער זענען איינס נאָכ'ן אַנדערן געפלויגען אין קאָרב אַריין.

פאַרוואָס? וואָס האָבען סוף כל סוף די רעדאַקטאָרען געוואָלט פון דער פריי-ליין און פאַרוואָס האָבען זיי אַזוי גוואַל-דיג נישט געגלויבט אין איהרע דיכטע-רישע פעהיגקייטען?

די זעלבסטמערדערין איז געווען נישט נאָר אַ לידער-שרייבערין, נאָר אויך אַ בעריהמטע שעהנהייט, דאָס שענסטע מעדעל אין גאַנץ אונגאַרן! היינט ווי קומט טאַקע אַזאַ שעהן מעדעל צו לי-טעראַטור?

פריילין סאָדאָר האָט געהאַט אַ שם אַלס אומגעוועהנליכע יפת-תואר. אויף אַלע שעהנהייטס-קאָנקורסען פלעגט זי בעקומען דעם ערשטען פּריז. יונגע לייט פלעגען חלש'ן נאָך איהר'ס אַ בליק. די גרעסטע אונגאַרישע אַריסטאָקראַטען האָ-בען איהר נישט איינמאָל פאָרגעלייגט זייער האַנד, אָבער פריילין סידאָניע איז געלעגען עפּיס אַנדערש אין קאָפּ. איהר איז געלעגען אין קאָפּ צו שרייבען לידער. זי האָט איינגעפונען, אַז זי איז נישט בלויז אַ שעהנע פרוי, נאָר זי האָט אויך זעהר שיינע געפיה-לען, און די דאָזיגע געפיהלען מוז זי אַרויסזאָגען אין אַ דיכטערישער פאָרם.

דאָס, וואָס מען האָט זי אַזוי שטאַרק בעריהמט אַלס שעהנהייט, האָט נאָך מעהר פערשטאַרקט אין איהר דעם חשק צו שרייבען לידער, ווארים זי האָט זיך אַנגעהויבען איינרעדען, אַז אין אַ שעה-נעם קערפּער מוז זיך אויך געפינען אַ שעהנער גייסט.

ווי עס זאָל נישט זיין — צי די לי-דער איהרע האָבען געהאַט עפּיס אַ פאָ-עטישען ווערט, אָדער זיי האָבען עס נישט געהאַט — זיכער איז, אַז די שעהנ-קייט פון איהר קערפּער איז אַלעמאָלס געווען גאָר אַהן אַנ'עק גרעסער, ווי די שעהנקייט פון איהרע לידער. און די רעדאַקטאָרען פלעגען איהר טאַקי ענט-פערן אויף איהרע טענות און פּרע-טענזיעס: „וואָס ווילט איהר? וואָס כויג אייך אַזאַ זעלטען שעהנע פרוי, צו שריי-בען לידער? איהר אַליין, פריילין סי-דאָניע, זייט דאָס שעהנסטע ליד, די זעלטענסטע פּאָעמע!"

אָבער די אַלע קאָמפּלימענטען האָ-בען די אונגאַרישע שעהנהייט נעקאָנט טרייסטען. זי האָט איהרע לידער אונ-בעדינגט געוואָלט זעהן געדרוקט שוואַרץ אויף ווייס, ביסלעכווייז איז זי אַריינ-געפאַלען אין מרה שחורה און האָט פער-לוירען דעם צוטרוי צו מענשען.

דער סוף איז געווען, אַז זי האָט די טעג אויסגעטרונקען אַ גרויסע דאָזע גיפט און האָט געמאַכט אַ סוף צו איהר לעבען.

מען וואָלט אפשר געקאָנט רעכענען, אַז פריילין סידאָניע איז איהר זעלבסט-מאָרד בעגאַנגען נישט גראָד צוליב די לידער איהרע—האָט אָבער די זעלבסט-מערדערין איבערגעלאָזט נאָך זיך אַ צעטעלע, פון וואַנען עס איז געדרונגען, אַז שולדיג אין דעם זעלבסטמאָרד איז טאַקע נאָר איהר געקריינקטע ליטעראַרי-שע אַמביציע. ווארום דאָס צעטעלע, וואָס מען האָט געפונען ביי דער זעלבסט-מערדערין, איז בעשטאַנען פון פאָלגענ-דען קורצען זאַץ: „אין מיין טויט זענען שולדיג די באַנדע פערברעכער פון דער אונגאַרישער ליטעראַטור"...

יורידישע עצות.

אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג גיט די רעדאַקציע פון „נייעם פאָלקסבלאַט" אַנטוואָרטען אויף יורידישע אַנפראַגען, וואָס ווערען צוגעשיקט נאָר שריפטליך פון אונזערע לעזער.

קופּאָן.
יורידישע אָפּטיילונג
פון „נייעם פאָלקסבלאַט"

מיט דערלאַנגען אַנ'אַנפראַגע אויף אַ יורידישע עצה דאַרף צוגעלעגט ווערען דער קופּאָן פון דער דאַטע פון טאָג, ווען די אַנפראַגע ווערט אַריינגע-געבען. אויף אַנפראַגען אָהן קופּאָן וועט מען ענטפער נישט געגעבען ווערען.

גילטיג דעם 27. אָקטאָבער 1926.

2331. נ. ב.

דאָס נישט חל זיין פון דעקרעט ווע-גען לאָקאַטאָרען-שוץ אויף נייע געביי-דעס דאַרף מען פערשטעהן אין דעם זין, אַז דער הויזווירט האָט דאָס רעכט צו פאָדערן. דירה-געלד נישט לויט'ן פעסטגעשטעלטען דורכ'ן דערמאָנטען דעקרעט פּראָצענט-סוס, נאָר די פולע 100 פּראָצ. פון דער סומע, וויפיל אַזאַ לאָקאַל האָט געקאָנט געהן אין יוני 1914.

2332. אַ טעגליכער לעזער פון ד. פ.

די דינסט-צייט איז אָפּהענגיג פון דער מיליטערישע פאָרמאַציע, צו וועלכער איהר זענט צוגעטיילט.

2333. אַ שט. לעזער פון געבשאַ גאס.

אויב איהר זענט אין יאָהר 1925 גע-ווען אויף איבונגען ווערט איהר אויף דער איצטיגער קאָנטראָל-פערזאַמלונג נישט גערופען.

2334. אַנ'איינגעפאַלענער סופיט.

איהר מוזט זיך ווענדען מיט אַנ'אָנ-קלאָגע אין דער בוי-אינספּעקציע (פריי-היימס-פּלאַץ 14).

2335. אַ גרופּע לאָקאַטאָרען פון קראַמערס הויז.

וועגען דעם ענין וועלען מיר די טעג געבען אַנ'אויספיהרליך אַרטיקעל.

2336. אַ לעזער פון קאָנסטאַנטין.

אויב מען האָט אייך בעשטראָפט לויט אַ נאַקאַז קאַרני, איז עס נישט פאַר דער בעליידיגונג נור פאַר שטערן די רוה. פאַר מאַכען אַ טומעל אין אַנ'עפענטלי-כען אָרט. איהר קאָנט פערלאַנגען אַנ' עפענטליכע געריכטס פערהאַנדלונג. די שטראָף לויט'ן נאַקאַז קאַרני דעקט זיך נישט מיט דער שטראָף, וואָס דראָהט אייך פאַר דער בעליידיגונג. דאָס זע-נען 2 בעזונדערע פערברעכענס הגם איהר זענט אין איין צייט בעגאַנגען. פאַר דער בעליידיגונג, אויב דער גע-ליטענער פערפיהרט קעגען אייך אַ פּראָ-צעס, קאָנט איהר זיך פערגלייכען, פאַר שטערן די רוה נישט. איןביידע פאַ-לען דראָהט אייך אַרעסט, עווענטועל אַ געלד-שטראָף.

2337. י. ב. פון דער פּעפּער 15.

לאַנדשטורמיסטען אָהן געווער (קאַט. צע 2 היינט דע) ווערען אויף דער קאָנט-ראָל-פערזאַמלונג נישט גערופען.

2338. ראַב.

אַזוי ווי עס ריהרט אָן די אינטערע-סען פון דער מלוכה, מוזט איהר פער-לאַנגען נישט דעם פּערזאָן, פאַר ווע-מענס געריכטס-חוב מען האָט סעקוועסט-רירט אייערע זאַכען נור די גענעראַל-פּראָקוראַטור, וועלכע רעפּרעזענטירט אין מאַטעריעל-רעכטליכען הינזיכט די מלוכה-אינטערעסען.

2339. אַ לעזער פון סקווער 15.

דאָס דירה-געלד פאַר'ן 1. קוו. האָט בעטראָפען 43 פּראָצ. פון גרונד-דירה-געלד פאַר וואוינונגען פון 1 צימער און קיך. אַזוי ווי לויט דער נאָוועלע צום דעקרעט פון לאָקאַטאָרען-שוץ ווערט דאָס דירה געלד אין משך פון לויפענ-דען יאָהר פאַר אַזעלכע לאָקאַלען נישט געהעכערט, ממילא דאַרפט איהר נור צאָהלען פאַר אַלע 4 קוואַרטאַלען פון 1926 יאָהר צו 43 פּראָצ. דירה געלד און 6 פּראָצ. פאַר די אויסגאַבען.

2340. אַ לעז. פון רזשגאָוו.

פאַר נישט ווילען בעצאָהלען שלאַ-באַנאָווע קאָן די סטאַראָסטווע בעשטראָ-פען. עס דראָהט אייך אַ געלד-שטראָף אומגעפעהר פון 50 זל.

רעדאַקציאָנס-קאָלעגיום:
מ. בראָדערזאָהן, ל. בראָנש, ח. י. ברזשטאָווסקי, ב. וויגנער
פערענטוואָרטל. רעד.: ח. קויפמאַן.
אַרויסגעבער: פערלאַג „נייער פאָלקסבלאַט", פּראָדוציר-קאָאָפּעראַטיווע מיט פאַר-האַפטונג.

ZWIEDŹ WYSTAWĘ GOSPODARSKO-HYGIENICZNĄ w ŁODZI
Al. Kościuszki 73, 75, 77
„Targ Rzemieślniczy".
Radjo — Kino. **Wejście 1 złoty.**
Pożegnalne koncerty słynnej orkiestry **St. Namysłowskiego**

Dr. med. EYCHNER Jakób
Aleja 1-go Maia 16, Tel. 11-24
אינערליכע- און קינדער - קראַנקהייטען
נעמט אָן פון 6–7, זונטאָג פון 3–4

Dr. med. I. WAJNBERG
Cegielniana 47 tel. 26-02
אונערליכע קראַנקהייטען. ספּעצ. לונגען און האַרץ קראַנקהייטען. בעשטראַהלונגען מיט קונסטליכע בערג-זון.
נעמט אָן פון 3–5 נאָכמיטאָג.

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאַנאַ 43, טעל. 41-32.
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און מין נער-שוואַכע קראַנקהייטען. (839
היילונג מיט קוואַרץ-לאָמפּען (האָר-אויספאַל)
נעמט אָן פון 8—10 און פון 5—8 אָוענד.

די ליבעס פון אַ קייזערין.

היסטאָרישער ראָמאַן פון לעבען אין רוסישן קייזערליכן הויף

17) **פון ל. זאַכער מאַזאָך.**

.24

גרויזאַמע נקמה.

גלייך פון אָנהויב האָט יעליזאַוועטע אַרויסגערופען אַ סך האָפענונגען און דערוואַרטונגען ביים רוסישען פאָלק מיט איהרע מאַניפעסטען. דורך איין מאַניפעסט האָט זי אָפּגעשאַפט טויט-שטראָף. דורך אַ צווייטען האָט זי בעפרייט פון די פעסטונגען און געפענגנישען אַלע קרבנות פון די פריהערדיגע רעגירונגען, פון סיביר אַליין האָבען זיך צוריקגעקעהרט צוואַנציג טויזענד פערשיקטע, וואָס ס'רוב פון זיי האָבען געהערט צו דער אַלט-רוסישער פּאַרטיי. זיי אַלע זענען איצט געוואָרען פערברענטע אָנהענגערס פון יעליזאַוועטען.

זי האָט געוואָלט אויפנעהמען די אַרבייט פון איהר פאָטער פּיאָטר דעם גרויסען, וואָס איז אָפּגעשטעלט געווען דורך די פריהערדיגע רעגירונגען, און אַרבייטען ווייטער אין זיין גייסט פאַר רעפאָרמען, האָט זי פאַר'ן דאָזיגען צוועק בעשטימט בעזונ-דערע קאָמיסיעס, וואָס זאָלען די פּלענער פאַר די דאָזיגע רע-פאָרמען אויסאַרבייטען.

זי האָט אויך בעלוינט אַלעמען, וואָס האָבען איהר געהאָל-פען צו פערכאַפּען דעם טראָן.

לעסטאָקען האָט זי דערהויבען, געשענקט איהם דעם טיטול גראַף, געמאַכט איהם פאַר אַ געהיים-ראַט, פּאָרזיצער פון מעדיצין-קאָלעגיום און איהם געשענקט אַ גרויסע סומע געלד. שובאַלאָוו און וואָראָנצאָוו זענען געוואָרען קאַמערהערען און האָבען אויך בעקומען פון איהר מתנות אין געלד און אין גיטער. די פרוי פון שובאַלאָוו'ן איז געוואָרען איהר ערשטע הויף-דאַמע, און די פירשטין קוריאַקאָוו — הויף-מייסטערין, אָסטראָווסקי איז געוואָרען גענעראַל, און די גרענאַדירען פון פּרעאָבראַזשענסקין רעגימענט זענען אַלע דערהויבען געוואָרען צו אָדעליגע. דער סטודענט באַטאָג האָט בעקומען פאַר אַ מתנה אַ גרויסען גוט און אַ שטעלע אין דעם דעפּאַרטאַמענט פון פינאַנסען.

זי האָט זיך אויך דערמאָנט אָן אַ פריינד, נאָך וועלכען זי האָט זיך איצט מיט אַמאָל פערבענקט — אָן דעם גרענאַדיר שו-בינען, איהר אַמאָליגען געליבטען, וואָס די קייזערין אַנאַ האָט אין סיביר פערשיקט. אָבער אומזיסט האָט מען איהם געזוכט אין גאַנץ סיביר. קיין זכר האָט מען פון איהם נישט געפונען.

כדי צו געווינען איינגאַנצען די רוסישע פּאַרטיי, האָט יעליזאַוועטע בעשטימט דעם הויפּט-פיהרער פון דער דאָזיגער פּאַרטיי, טשערקאַסקין, פאַר איהר קאַנצלער.

טשערקאַסקי איז אָבער נישט געווען פעהיג פאַר'ן דאָזיגע אַמט, און אַזוי ווי די צאַריצע האָט דורכאויס געוואָלט, אַז די הויכע פּלעצער אין איהר רעגירונג זאָלען פערנעהמען רוסען, האָט זי געלאָזט ברענגען פון סיביר ביראָנס אַמאָליגען סעקרעטאַר, גראַף בעסטושעוו, און איהם איבערגעגעבען דעם אַמט פון קאַנצלער.

אין דאָזיגען געבילדעטען דיפּלאָמאַט האָט יעליזאַוועטע געוואונען אַ פעהיגען און געטרייען דינער, אָבער לעסטאָק — אַ געפעהרליכען געגנער. ווארום בעסטושעוו האָט גלייך איינגע-זעהן, אַז אין די אינטערעסען פון רוסלאַנד מוז זיין רעגירונג געהן האַנד אין האַנד מיט עסטרייך און ענגלאַנד און נישט מיט פראַנקרייך. און אין דעם דאָזיגען זינען האָט ער אָנגעהויבען צו ווירקען אויף זיינע קאָלעגען און אויף דער צאַריצע.

* * *

אין דער זעלבער צייט האָט מען גע'משפט די מיניסטאָרען פון דער פריהערדיגער רעגירונג — מיניכ'ן, אָסטערמאַנען, לע-ווענוואָלדען און די איבעריגע, און מ'האָט זיי אַלעמען פער'-משפט צום טויט פאַר פערראַטען דאָס רוסישע פאָלק.

דעם 29-טען יאַנואַר האָט מען די פער'משפטע אַרויסגע-פיהרט פון שליסבורגער פעסטונג. אַ זייגער 10 אין דער פריה איז עס געווען.

פריהער האָט מאַרשירט אַנ'אָפּטיילונג סאָלדאַטען, נאָך זיי די פער'משפטע צווישען גרענאַדירען מיט בלאָטקדיגע באַגנעטען.

דער אַלטער אָסטערמאַן, וועלכער איז אַזוי קראַנק געווען, אַז ער האָט נישט געקענט אַ ריהר טון מיט אַ פוס, איז געזעסען אויף אַ פשוט'ן פויערשען שליטען, וואָס איז געשלעפּט געוואָרען פון איין פערד. ער האָט געטראָגען אַנ'אַלטען, לאַנגען רויטליכען פעלץ מיט אַ פוקסענעם אונטערשלאַג, און אויפ'ן קאָפּ אַ שוואַרץ סאַמעט היטעל, ער האָט אויסגעזעהן שוואַך און קראַנק און זיך בעקאָרטשעט אין זיין פעלץ.

הינטער איהם זענען געגאַנגען צו פוס דער פעלדמאַרשאַל מיניך, דער וויצע-קאַנצלער גראַף גאָלאָווקין און לעווענוואָלדע.

דער איינציגער, וואָס האָט זיך געשראָקען פאַר'ן טויט, איז געווען גראַף גאָלאָווקין.

מיניך איז געגאַנגען מוטיג און פעסט צווישען די סאָלדאַ-טען און זיך מיט זיי אונטערהאַלטען.

לעווענוואָלדע האָט געשמייכעלט געלאַסען און פריינדליך, אַזוי ווי ער וואָלט איצט געגאַנגען צו אַנ'אַנגענעהמער אונטער-האַלטונג ערגיץ.

ווען ער איז פערבייגעגאַנגען דעם קייזערליכען פּאַלאַץ, האָט ער בעמערקט, אַז די צאַריצע יעליזאַוועטע קוקט אַרויס דורכ'ן פענסטער, און אַ מאָרנער שמייכעל האָט או פגעבליצט אין זיינע אויגען. ער האָט צוגעלעגט די האַנד צום דאַשעק פון זיין מיליטערישען היטעל און צוויי מאָל זיך אַ נויג געטון צו דער קייזערין, וואָס האָט איצט געקענט זיין זיין געליבטע...

יעליזאַוועטע האָט געזעהן ווי ער האָט זיך געבויגט צו איהר, האָט זי געוואָרפען צו איהם אַ בליק פול מיט נצחון און שפּאָט און איז אָפּגעטראָטען פון פענסטער.

די גרענאַדירען, וואָס האָבען געפיהרט זייער פריהערדיגען אויבער-קאָמאַנדיר מיניכ'ן צום עשאַפאָט, האָבען צו איהם אַרויס-געוויזען מיטגעפיהל אויף זייער בעזונדער נאַאיווען שטייגער.

— ס'וועט באַלד פאַריבערגעהן, טאַטעלע — האָט איהם גע-טרייסט אַנ'אַלטער קאַפּראַל, וועלכער האָט אונטער איהם גע-קעמפט געגען די טערקען — לאַנג וועסטו נישט ליידען.

דער אַלטער מיניך האָט רוהיג געשמייכעלט.

דער המון, פערקעהרט, וועלכער האָט זיך אין די פויזענ-דער און טויזענדער פערזאַמעלט אַרום עשאַפאָט, האָט געליאַ-רעמט פאַר שמחה, ווען ער האָט געזעהן ווי מ'פיהרט די פער-האַסטע דייטשע מיניסטאָרען און גענעראַלען צום עשאַפאָט, און ער האָט הויך אויפ'ן קול געזידעלט די פער'משפטע און געשרי-גען הורא פאַר דער צאַריצע.

(פאָרטזעצונג קומט)

LOKAL

po banku Handlowym w Łodzi wzg. pomagistracki, składający się z 12 obszernych pokoi i sal, nadający się na pomieszczenie **bankowe**, tow. akc., lub ekspedycyjne od zaraz

do wynajęcia bez odstępnego.

Wiadomość: **Pomorska Nr. 18,** u właściciela domu. 1943

Firma S. Billauer, Łódź

33 Cegielniana 33

מאַכט בעקאַנט די ג׳ קונדשאַפט, אז איך בעזיץ אויף לאַגער אַ רייכען אויס-וואהל פון פערשידענע טעפיכע, לויפער, גאַרדינען ווי אויך אלעראַרט מאָפּ-ציר-צוּראַטען און מעבעל שטאָפען.

ספעציאַל פערקויף פון ראָס-האָר פאַר טאַפּעצירער.

הורט פאַבריקס-פרייזען! דעטייל

Miejski Kinematograf Oświatowy

Wodny Rynek (Róg Rokocińskiej)

Od wtorku, dnia 26 do dn. 2 listopada r.b.
Dla dorosłych: początek codziennie o godz. 6^{30} i 8^{45} (w soboty i w niedziele 5, 6^{45} i 8^{45})

„Nie grzesz, Matko!"

Dramat w 9-ciu częściach, w roli głównej MARY CARR.

Następny program: **„Polikuszka"**

Dla młodzieży: początek o godz. 3 i 5 (w soboty i niedziele o godz. 1 i 3-ej p.p.

„Orły z Teksasu"

Dramat w 7-miu częściach. W roli głównej TOM MIX.

Seanse bezpłatne: 1) Pomorze. 2) Płock. 3) Górny Egipt (Assuanff). 4) Samochodem z Tanzerouftu na pobrzeże Algieru. 5) Woda i jej różne stany. 1938

Ilustracja muzyczna pod kierunkiem **Ign. Cłapińskiego.**

אַ פּעהיגער מענש
זוכט בעשעפטיגונג.
ביי וואָס עס זאָל נישט זיין ערשטקלאַסיגע רעקאָמענדאַציעס צו ערפאהרען אין אדמיניס-טראַציע. 1939

השבת אבדה
געכטען במענדיג פון שרעד-ניא ביז ווסכאָדניא האָב איך פערלוירען **78** זל. דער עהרליכער פינדער ווערט געבעטען אָפּצוגעבען צו אלטער גאָלדלאַסט, שרעדניא **7**. דאָס געלד איז געבאָרגט. 1940

שטריקער-אַרבייטער
ביי הייסבלום,
כאָנס אנטינער 6
געזוכט. 1941

אַ קאַנדיטאַר-
געזעלען
ווערט פון זאָפאָרט געזוכט צעגעלניאַנאַ 33 ביי קאַרנבראַט. 1944

אכטונג,
שניידער-מייסטער (ינם) דעקאַטעזירען נור **10** גר. פון מעטער ביי ש. בושעווינסקי צעגעלניאַנאַ 47 (רוג ווסכאָדניאַ)

שטוב 1
און אַ קיך, געאייגנעט אויף אַ געשעפט אָדער לאַ-גער, אָפּצוגעבען צו ער-פאהרען פעטריקאַ. **33**. (אין 2-טען הויף, פּאַרטער)

בעקאַנטמאַכונג.
די בעוו. פירמע **ח. לאָזניק** האָט געעפענט אַ פּראַנט-
מעבעל-געשעפט
אויף נאַרוטאָוויטשאַ (דלוגאַ) **44**, טראַמוואַי 6 און 8
קויפט פערשידענע **מעבעל**, דיוואַנעס, פעלצען, גאָבעלענער, ניי-מאַשינען א.ז.וו. צאָהלט די העכסטע פרייזן
בעמערקונג: אין געשעפט איז שטענדיג אויף לאַגער פערשידענע **מעבעל** אין גוטען צושטאַנד פריוואַטער צו פערקויפען. (פּריוואַט-וואוינונג בענעדיקטאַ **28**).

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספעציאַליסטען
פּיאָטרקאָווסקאַ 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונט

ד״ר וואַלינס	גאָז, האַלז, אויערן-קר.	4—3
ד״ר כערשנער	קינדער-קראַנקהייטען	12—9 5.30—4
ד״ר שיפמאַן	אינערליכע קראַנקה.	12—10 6.30—5
ד״ר לוביטש	הויט-און געשלעכט קר.	2—12
ד״ר שמירנפעלד	נערווען און גהירן קר.	3—1
ד״ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	2—12.30
ד״ר עליאַסבערג	כירורגישע קראַנקה.	$1-2\frac{1}{2}$
ד״ר בערגמאַן	פרויען און געבורטס-הילף	4—3

קאָנסולטאַציע פּ״ג, שפּריצונגען ווי שטעמלען א.ז.וו. פּאָקען-שטעמלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראַהלונג אײַנ-שפּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויך פּערלאַנג — וויזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערן אַנגענומען אַלע אַרט אַנאַליזען, ווי אורין, פּלעגמע און בלוט. 2120

אימפּפונגען געגען שקאַרלאַטין.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען אַ
רענטגענאָלאָגישער קאַבינעט
עס נעהמען אָן:

ד״ר זילבערשטיין	צאָהן-אַרצט	9—3 נ״מ.
ד״ר לאָזשינסקאַ סטאַראָסטאַ	צאָהן-אַרצט	7.30—3

קינסטליכע ציינער, קראָנען, פּלאָמבען א.ז.וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג

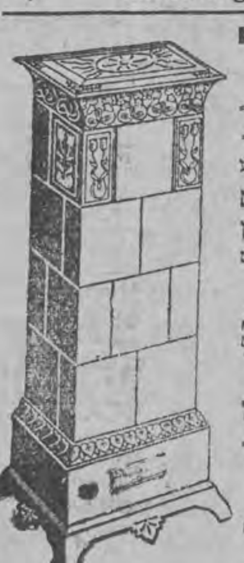

בעקאַנטמאַכונג.
איך מאַך בעקאַנט מיינע ג. קונדשאַפט, דאָס די פאַבריק פון **שאַמאָט-אייוועז** און **קאַכלען** פון די בעוואוסטע פירמע **גרינהאָלץ** און **ראָזענבלום** פון וואָלטשאַנסקאַ 63 איז געוואָרען **סעפּאַרירט** און כ׳האָב געעפענט אַ פאַבריק אויף
37 פּעטריקאַווער 37,
וואו איך בעזיץ אַ גרויסען אויסוואַהל פון פערשידענע
שאַמאָט-אייוועז און קאַכלען
רעעלע בעהאַנדלונג! פּינקטליכע אויס-פיהרונג! מיט אכטונג
י. גרינהאָלץ,
פּעטריקאַווער 37. 1913

לעטשניצע פון דאָקטוירים-ספעציאַליסטען
און ערצטליך-רענטגענישער קאַבינעט
זגערסקאַ 17, טעל. 16-33.

ד״ר ראַפּאָפּאָרט	גאָז, האַלז, אויערן קר.	3-2 11-10 $7\frac{1}{2}-6\frac{1}{2}$
ד״ר רוזשאַנער	הויט-און געשלעכט-קר.	11—10 2—1
ד״ר גאָלדשטיין-פּאָלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	8-7 2-1
ד״ר יוסטמאַן	נערווען-קראַנקהייטען	2—12
ד״ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	5-4 12-10
ד״ר פּאָפּיערני	פרויען-און געבורטס-הילף	$6-5\ 1-11\frac{1}{2}$
ד״ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייטען	2-1.2 4-3
ד״ר וויינבערג	אינערע הערץ לונגען-קר.	$7-5\frac{1}{2}\ 1-11$
ד״ר סטופעל	רענטגען	12-10 6-4
א. גראָדזענטשיק	צאָהן-אַרצט	7—3
נ. ראָזעס	צאָהן-אַרצט	2—9

צאָהן-פּלאָמבירונג, בעלייכטונגען, קאָ ... מאַסטען, א.אז.וו.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
רענטגען-אינסטיטוט
היילונג פון הויט-קראַנקהייטען פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע בעגליכע אַנאַליזען. אַ קורס פאַר טאַמלער.
אימפּפונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאַכט.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאָג.
היינט איז ד״ר שטאָט.

Dr. med. W. EYCHNER
פראַקטישער אַרצט, ספעציאַליסט פאַר פרויען-קראַנקהייטען און אַקושעריע
זגערסקאַ 38, טעל. 72 34
אָרדינירט פון 8—9 און פון 12 ביז 11 ...

Dr M. Klaczko

KILIŃSKIEGO 117

ספּעצ. פאַר אויערן-, נאָז- און האַלז-קראַנקה.
עמפּפאַנגט אין לעטשניצע „פּאָמאָץ" (אַלעקסאַנדראָווסקאַ 1)
פון 9—11, פון 3—5 נ״מ און לעטשנ. צו פעטריק. 62
פין 11—1 און פון 7—8 אָוו.. אין דערהיים פון 5 7

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Łodzi w wykonaniu postanowień § 17 (ustęp trzeci) Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr. 51/24, poz. 523) oraz zgodnie z ustawą z dnia 1 kwietnia 1925 r. o przedłużeniu mocy obowiązującej przepisów o wymiarze i poborze tegoż podatku (Dz. U. R. P. Nr. 43/25) - poz. 296) - podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż wymiar pomienionego podatku za r. 1926, tudzież czynności rozesłania nakazów płatniczych zostały w dn. 15 października r. b. ukończone.

Wobec powyższego wzywa się wszystkich tych płatników państwowego podatku od nieruchomości, ktorzy nakazów płatniczych nie otrzymali, by w prekluzyjnym terminie do dn. 31 b. m. zgłosili się do biura Wydziału Podatkowego (Plac Wolności Nr. 2 pokój 13) po odbiór tychże, w przeciwnym razie nieodebrane nakazy płatnicze będą uważane za doręczone.

Ponadto zawiadamia się, że przypadające do uiszczenia kwoty podatkowe, należy wnieść do Głównej Kasy Miejskiej (Plac Wolności 14): za I i II kwartały r. b. w ciągu 14 dni od dnia doręczenia nakazu płatniczego, za III kwartał do dn. 30 listopada r. b. oraz za IV kwartał do dn. 28 lutego 1927 r.

Równocześnie w myśl artykułu 4, wymienionej na wstępie ustawy z dnia 1 kwietnia 1925 r., Magistrat m. Łodzi pod rygorem, zawartym w tymże artykule, wzywa właścicieli nieruchomości do piśmiennego powiadomienia Wydziału Podatkowego o wszelkich zmianach zaszłych w ciągu roku, poprzedzającego okres wymiarowy, w wysokości czynszów najmu całości lub ich części, nie podlegających ustawie o ochronie lokatorów; w wysokości przedwojennego, podstawowego komornego z 1914 r. dokonanego tylko na podstawie rozstrzygnień, względnie orzeczeń Urzędu Rozjemczego do spraw najmu; w nazwiskach osób, użytkujących dane lokale; w ilości zajmowanych ubikacyj itp. - najpóźniej na 15 dni przed upływem każdego kwartału, przyczem jednak wiarogodność zmian w wysokości czynszu winna być stwierdzona odnośnemi dokumentami.–

Łódź, dnia 25 października 1926 r.

1937

Przewodniczący Wydziału Podatkowego (-) **I. Kulamowicz.**

MAGISTRAT m. ŁODZI.

Prezydent: **M. Cynarski.**

מוטערס!
פערלאַנגט אין די אַפּטייקען און סקלאַד-אַפּטעטשנעס דעם היגיענישען
פּודער פאַר קינדער
„Puder Dzidzi"
(מיט׳ן העהנדעל) 7571
וועלכער דערהאַלט דעם קינד׳ס קער-פּער אין געזונדהייט און ריינקייט.
אַ שאַכטעל 60 גראָשען.

וויכטיגע נייהייט
פעלצווערק
אויף ראַטעס
מענער און דאַמען פעלצען אייך איינצעלנע פוטערליך און גרויסע אויסוואַהל
— — צו בעקומען ביי — —
I. SZWARCMAN
41 NARUTOWICZA 41 866
ס׳ווערט אויך אָנגענומען אַלע אַרט רעפּעראַטורען.

לעטשניצע POMOC פון פּאַרקומענע קראַנקע
פון דאָקטוירים-ספעציאַליסטען און דענטיסט. קאַבינעט
אויף אַלעקסאַנדראָווסקאַ 1 (רוג זגערזשער), טעלעפאָן 129.

ד״ר פּאַקשאַנסקי ד״ר מאַרגאַנסקי	8—9 און 4—5 2—1	כירורגישע קראַנקהייטען
ד״ר שיפּרים ד״ר ליכטענשטיין	9-11 און 12-2 5—3	אינערליכע קראַנקהייטען
ד״ר לאַנדאַו	7—6	נערווען-קראַנקה.
ד״ר הערשפינקעל פּר״ד״ר ליכטענשטיין	11—9 6—4	קינדער-קראַנקהייטען
ד״ר האַמער ד״ר ראַסאַלאָווסקי	1—12 3-2 און 7-6	פרויען-קראַנקה. און אַקושעריע
ד״ר קרינסקאַ ד״ר לעווקאָוויטש	1—11 6—5	הויט- און ווענע-רישע-קראַנקה.
ד״ר קלאַטשקאָ	9-11 און 3-5	נאָז, האַלז, אויערן
ד״ר שפּאַלאַנסקאַ	12-1 און 3-5	אויגען-קראַנקה.
ד״ר גאַרעוויטש		רענטגענאָלאָג
דענט. כאַנעס „ יאַנקאָווסקאַ „ פּילעצקאַ „ שניידער	$10\frac{1}{2}$—8 2—$10\frac{1}{1}$ 6—2 8—6	צאָהן- און מונד-קראַנקהייטען

עלעקטראָ- און ליכט-היילונגס-קאַבינעט, קוואַרץ-לאַמפּ, עלעקטריזאַציע, נאַכט-דיזשורען, בריקען, גאָלד-קראָנען און קינסטליכע ציינער.
איינשפּריצונגען געגען שקאַרלאַטין.

אין לאָדז: אַ חודש 4.00 זלאָטעס. אויף דער פּראָווינץ: אַ חודש 6 זלאָטעס. אין אויסלאַנד מיט 50 פּראָצענט טייערער — מאַן אַנהאַלט אין טערמין פון די אַנאָנסען איז די רעדאַקציע נישט פערענטוואָרטליך דאָ אַ־מיניסטראַציע איז אָפען פון 9 ביז נאַכט.

אַבאָנעמענטס-פּרייז:

אַנאָנסען - פּרייז: פּאַר׳ן טעקסט 15 גראָשען, פּריוואַט 20 גראָשען, אין טעקסט 20 גר. פּריוואַט 30 גראָשען. נאָכ׳ן טעקסט 10 גר. פּריוואַט 15 גראָשען. — פאַר אויסלענדישע אַנאָנסען 100 פּראָצ. טייערער. פּאַר דער שטאָט — 50 פּראָצ. טייערער. —

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brustowski i D. Silberberg.
Czcionkami i druk.: „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.

Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman